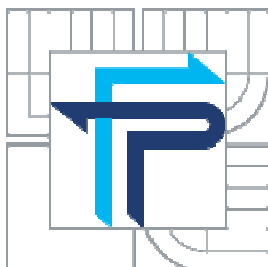

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF FINANCES

EKONOMICKÉ DOPADY ZRUŠENÍ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI S LIKVIDACÍ

ECONOMIC IMPACTS OF WINDING UP A COMPANY WITH LIQUIDATION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

KATEŘINA ŠVANDOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

ING. MARTIN PERNICA PH.D

BRNO 2010

Tato verze bakalářské práce je zkrácená (dle Směrnice děkanky č. 1/2010). Neobsahuje identifikaci subjektu, u kterého byla bakalářská práce zpracována (dále jen „dotčený subjekt“) a dále informace, které jsou dle rozhodnutí dotčeného subjektu jeho obchodním tajemstvím či utajovanými informacemi.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Švandová Kateřina

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Ekonomické dopady zrušení obchodní společnosti s likvidací

v anglickém jazyce:

Economic Impacts of Winding Up a Company with Liquidation

Pokyny pro vypracování:

Úvod.

Teoretická východiska práce.

Analýza problému a současné situace.

Vlastní návrhy řešení.

Závěr.

Literatura.

Seznam odborné literatury:

PEŠTUKA, F.: Zrušení a zánik společnosti. Praha. Nakladatelství Eurounion, 2003. ISBN 80-7317-018-3.

RADVAN, M.: Zdanění majetku v Evropě. Praha. Beckova edice právo a hospodářství. C. H. Beck, 2007. Vydání 1. ISBN 978-80-7179-563-6.

ŘÍMALOVÁ, O. a kolektiv.: Kniha procesních vzorů ve věcech obchodního práva, Praha. C. H. Beck. 2001. Vydání 1. ISBN 80-7179-376-0.

ŠIROKÝ, J.: Daňové teorie s praktickou aplikací. Praha. Beckovy ekonomické učebnice. C. H. Beck. 2003. Vydání 1. ISBN 80-7179-413-9.

ŠTENGLOVÁ, I. a kol. Akciové společnosti. Praha. C.H. Beck. 2003. Vydání 2. ISBN 80-7179-733-2.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martin Pernica, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V Brně, dne 28.05.2010

Abstrakt

Bakalářská práce pojednává o legislativních aspektech zrušení obchodních společností s likvidací a zabývá se vyjádřením ekonomických důsledků pramenících ze zániku organizace pro hlavní zainteresované strany (zaměstnanci, stát, věřitelé). Teoretická část je věnována základním pojmům týkajících se obchodních společností, charakteristik právních forem podnikání, příčin a forem zrušení a jejich následnému procesu likvidace. Praktická část se orientuje na firmu, akciovou společnost, která je v likvidaci a na ekonomické důsledky pramenící z ukončení podnikatelských aktivit této společnosti pro stát, zaměstnance a věřitele této organizace.

Abstract

The thesis deals with legislative aspects of the abolition of corporate insolvency and dealing with the expression of the economic consequences arising from the demise of the organization to key stakeholders (employees, state, creditors). The theoretical part deals with basic concepts related to corporate, legal forms of business characteristics, causes and forms of dissolution and its subsequent liquidation process. The practical part focuses on the company, joint stock company, which is in liquidation and the economic consequences arising from the termination of the business activities of this company for state employees and creditors of the organization.

Klíčová slova

Likvidace, likvidátor, obchodní rejstřík, obchodní společnosti; právní formy podnikání; stát; věřitelé; zaměstnanci; zánik; zrušení.

Key words

Liquidation; Liquidator; Commercial Register; Business companies; Legal forms of business; State; Employees; Creditors; Extinction; Cancellation;

Bibliografická citace

ŠVANDOVÁ, K. *Ekonomické dopady zrušení obchodní společnosti s likvidací*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 66 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Martin Pernica, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce na téma „Ekonomické dopady zrušení obchodní společnosti s likvidací“ je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským.

V Brně dne 31. května 2010

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Martinu Pernicovi za odbornou pomoc, cenné rady, ochotu a vstřícný přístup, který mi poskytl při zpracování tématu bakalářské práce.

Dále bych ráda poděkovala Ing. Foukalovi, za poskytnutí možnosti zpracovávat mou bakalářskou práci v dotčeném subjektu, a.s. v likvidaci a za konzultace, které přispěly k vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	10
1 CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	13
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	14
2.1 Pojem a právní úprava obchodních společností	14
2.2 Charakteristika jednotlivých právních forem podnikání	15
2.3 Veřejná obchodní společnost (v.o.s. nebo veř. obch. spol.)	17
2.3.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy veřejné obchodní společnosti	18
2.4 Komanditní společnost (k.s. nebo kom. spol.)	18
2.4.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy komanditní společnosti	19
2.5 Společnost s ručením omezeným (s.r.o. nebo spol. s.r.o.)	20
2.5.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy společnost s ručením omezeným	20
2.6 Akciová společnost (a.s. nebo akc. spol.)	21
2.6.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy akciová společnost	22
2.6.2 Orgány akciové společnosti	23
2.7 Zrušení a zánik obchodních společností	25
2.7.1 Obecná charakteristika zrušení společnosti	25
2.7.2 Způsoby možného zrušení společností	25
2.7.3 Dobrovolné zrušení společnosti	26
2.7.4 Nedobrovolné, nucené zrušení společnosti	26
2.8 Formy zrušení společnosti	27
2.8.1 Zrušení společnosti s likvidací	27
2.9 Obecná charakteristika zániku společnosti	33
2.10 Povinnosti společnosti v likvidaci	34
3 ANALÝZA PROBLÉMU A SOUČASNÉ SITUACE	37
4 PRAKTICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	44
4.1 Historie společnosti	44
4.2 Základní informace o firmě	45
4.2.1 Velikost podniku a počet zaměstnanců	45
4.2.2 Hlavní předmět podnikání	45
4.2.3 Stručná finanční situace společnosti před vstupem do likvidace a trhy, na které se společnost zaměřovala	46

4.3	Důvody vstupu společnosti do likvidace	48
4.3.1	Vstup do Evropské unie	48
4.3.2	Obchodní situace v České republice	48
4.3.3	Politika velkých řetězců	49
4.4	Ekonomické dopady pramenící ze zániku Mlékárny Kyjov a.s. pro zainteresované skupiny	56
4.4.1	Zaměstnanci	56
4.4.2	Věřitelé	58
4.4.3	Stát	59
5	NÁVRHY ŘEŠENÍ	61
5.1	V právní rovině	61
5.2	V ekonomické rovině	61
	ZÁVĚR	63
	POUŽITÁ LITERATURA	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK	67
	SEZNAM GRAFŮ	67

ÚVOD

V poslední době zasáhla světovou a posléze i českou ekonomiku finanční krize, která vznikla v důsledku vnějších vlivů. Oproti jiným ekonomickým krizím tkví hlavní rozdíl v tom, že započala zejména ve vyspělých ekonomikách na rozdíl od krize z postprivatizačního období 90 let minulého století, kdy vyspělé ekonomiky byly stabilizujícím faktorem. Prohloubily se tak slabiny českého hospodářství a orientovaného na strojírenský průmysl – především výrobu automobilů, která u nás silně rostla, zatímco v případě jiných výrobků došlo k poklesu zahraniční poptávky po českém zboží. Prudkost tohoto poklesu ukazuje, že dopady na tempo růstu HDP, zaměstnanost, veřejné finance, na vnější ekonomickou rovnováhu i na situaci podnikového sektoru budou značné.

Česká republika je v zahraničí obecně vnímána jako součást rizikového regionu, který byl krizí zasažen velmi silně (Maďarsko, Balkán, Litva a Lotyšsko, Estonsko nikoliv, neboť míří v roce 2011 do eurozóny), lze se domnívat, že nelze objektivně zabránit ekonomickému zpomalení či poklesu ekonomiky. Mělo by se jednat o opatření, která zvýší konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích, která jim usnadní přístup k financování a podpoří udržení zaměstnanosti. Mezi taková opatření patří zvýšení podpory exportu, rozšíření programů na podporu malého a středního podnikání atd.. Perspektivním směrem je nepochybně rychlejší snižování zdanění práce, snížení firemních daní z příjmu, zjednodušení daňového systému.

Utlumení proudu zakázek ze zahraničí nebo ztrátu tamních trhů považují tuzemské firmy za největší hrozbu a ve svých očekáváním do příštího roku věří v zastavení a obratu v tomto trendu. Čtvrtina podniků (22,4 %) věří v nalezení nových obchodních partnerů, necelých 18 procent firem si nejvíce přeje zastavení poklesu počtu zakázek.

Pokud se však mají podniky vyjádřit k poslednímu kvartálu roku 2009, tak jejich hodnocení už nejsou tak pozitivní. Pouze necelých 30 % firem uvádí, že se jich krize žádným způsobem nedotkla, ostatní podniky se s ní více či méně setkaly. V této souvislosti bych uvedla prohlášení prezidenta Hospodářské komory: „*Letošní rok*

*a z něj především jeho závěr patřil pro naše podnikatele a firmy mezi nejnáročnější. V posledním čtvrtletí roku se začaly výrazně projevovat dopady světové ekonomické a finanční krize. Banky zpřísnily podmínky pro poskytování úvěrů a firmám poklesl počet zakázek a byly tudíž donuceny přijmout četná úsporná opatření jako například omezení výroby a investic nebo redukci počtu pracovních míst. Obecně lze říci, bez ohledu na současnou krizi a její dopady, patřily v letošním roce mezi strašáky či nepřátele firem rostoucí ceny energie, u exportérů to byl kolísavý kurs eura. Firmy považovaly i nadále za největší překážku v podnikání nadměrnou byrokracii a složité právní prostředí,*¹ uvedl prezident Hospodářské komory České republiky Petr Kužel. V důsledku krize dochází k propouštění zaměstnanců, k propadu výběru daní a naopak se zvýšily sociální výdaje, další propad dle průzkumů čeká strojírenské i stavební firmy kvůli nedostatku zakázek, o výrobky není zájem ani ze strany států EU.

Dostáváme se k jádru problému, neboť mnoho společností není ekonomickou krizí schopno „ustát“ a stává se velmi často, že jsou nuceny své podnikání ukončit dobrovolně nebo nuceně. **V teoretické části se budu věnovat vymezení právních forem podnikání a života organizace se zvláštní orientací na akciové společnosti, v praktické části budou teoretické poznatky demonstrovány na příkladu konkrétní akciové společnosti směřující do likvidace.** Pojem likvidace vyvolává ve spojení s podnikáním neúspěch, nebo dokonce „něco jako bankrot“. Nemusí tomu tak být vždycky. Likvidace společnosti je na rozdíl od insolvenčního řízení dobrovolný proces. Je třeba zdůraznit, že až do určité zákonem stanovené fáze lze na základě rozhodnutí společníků (resp. oprávněného orgánu) likvidaci kdykoli zrušit a vrátit společnost do normálního režimu. Likvidace znamená ukončení mnohdy i velice úspěšného podnikání, které již zkrátka splnilo svůj cíl nebo které vyčerpalo potenciál daný trhem, ale jak již uvádím výše, ve většině případů se jedná o rozhodnutí společníků, resp. oprávněného orgánu rozhodovat o takovém způsobu ukončení činnosti společnosti v důsledku nepříznivého vývoje společnosti nebo jeho perspektivy. Domnívám se, že

¹ *Hospodářská komora* [online]. 2008, 28. 12. 2008 [cit. 2009-09-17]. Ekonomická krize přesáhne až do roku 2010. Dostupné z WWW: <http://www.komora.cz/hk-cr/zpravodajstvi/art_27836/ekonomicka-krize-presahne-az-do-roku-2010-mini-polovina-firem-dva-ze-tri-podniku-presto-povazuji-koncici-rok-za-uspesny.aspx>

správně a rychle provedená likvidace je velice efektivní způsob korektního ukončení života společnosti.

1 CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce na téma „Ekonomické dopady zrušení obchodní společnosti s likvidací“ je v rámci teoretických východisek uvést legislativní aspekty zrušení obchodních společností s likvidací v porovnání ekonomických dopadů vůči zainteresovaným skupinám (zaměstnanci, stát, věřitelé). Dále uvádím v teoretické části specifikaci právních forem podnikání (obchodní společnosti), život organizace, zrušení a zánik společnosti s likvidací a následné povinnosti likvidátora.

Cílem v rámci praktické části je zjistit, jak probíhá proces likvidace ve vybrané akciové společnosti, hlavní příčiny vstupu společnosti do likvidace, s jakými problémy se likvidátor ve své funkci setkal a dále ekonomické dopady vůči zainteresovaným skupinám – zaměstnanci, věřitelé a stát. Konzultace mají být nápomocny ke správnému porozumění dané oblasti a ke konci práce navrhnu formulace řešení v právní a ekonomické rovině vůči zaměstnancům, věřitelům a státu.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Pojem a právní úprava obchodních společností

Problematiku obchodních společností řeší zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a přesnou definici, týkající se společností nalezneme v § 56 odst. 1 výše zmíněného zákona, a to:

„Obchodní společnost (dále jen "společnost") je právnickou osobou založenou za účelem podnikání, nestanoví-li právo Evropských společenství či zákon jinak. Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. Evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská společnost jsou upraveny též právem Evropských společenství a zvláštními právními předpisy. Společnost s ručením omezeným a akciová společnost mohou být založeny i za jiným účelem, pokud to zvláštní právní předpis nezakazuje.

Pokud zákon neurčí jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání fyzické i právnické osoby.

Tato činnost je popsána v § 37 odst. 1 větě druhé může společnost vykonávat pouze pomocí osob tam uvedených. Dle zákona fyzická nebo právnická osoba může být společníkem s neomezeným ručením pouze v jedné společnosti. (1)

Ustanovení upravující jednotlivé formy společností stanoví, v jakém rozsahu ručí společníci za závazky společnosti. Pro jejich ručení se použije obdobně ustanovení o ručení (§ 303 a násl.), pokud z jiných ustanovení tohoto zákona nevyplývá něco jiného. Je-li na majetek společnosti prohlášen konkurs, ručí společníci za závazky společnosti jen do výše, v níž věřitelé, kteří včas přihlásili své pohledávky, nebyli uspokojeni v konkursním řízení.

Po zániku společnosti ručí společníci za závazky společnosti stejně jako za jejího trvání. Pokud se společnost zrušuje s likvidací, ručí společníci za její závazky do výše svého podílu na likvidačním zůstatku (§ 61 odst. 4), nejméně však v rozsahu, v němž za ně ručili za trvání společnosti. Mezi sebou se společníci vyrovnají tímž způsobem jako při ručení za trvání společnosti.“²

Dále je vhodné zmínit i definici podnikání, která je úzce spjata s obchodními společnostmi a tedy i mou prací:

„Jedná se o soustavnou činnost, prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.“³

2.2 Charakteristika jednotlivých právních forem podnikání

Zde dále uvádím popis singulárních forem podnikání, vysvětlení základních pojmů a následné rozčlenění společností. „Právní formou podnikání se rozumí forma podnikání, pod kterou podnikatel vystupuje“.⁴ Jednotlivé typy upravuje samostatně obchodní zákoník (jedná se o obchodní společnosti a družstva) a subjekty, které provozují svou ekonomickou činnost na základě živnostenského oprávnění je zaměřen živnostenský zákoník.

Mezi základní formy podnikání řadíme:

1. „samostatný podnikatel (fyzická osoba - živnostník),
2. obchodní společnosti:
 - a) osobního typu
 - veřejná obchodní společnost (v.o.s),

² RABAN, P. *Obchodní zákoník, právní úprava k 1. 1. 2009*. 2009. § 56.

³ tamtéž, § 2 odst. 1.

⁴ *Podnikatel* [online]. 2009, 31. 3. 2009 [cit. 2009-09-17]. Právní formy podnikání. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/pravni-formy-podnikani/>>

- *komanditní společnost (k.s.),*
- b) *kapitálového typu*
 - *společnost s ručením omezeným (s.r.o.),*
 - *akciová společnost (a.s.),*
- 3. *družstva,*
- 4. *státní podniky,*
- 5. *evropské hospodářské zájmové sdružení,*
- 6. *evropská společnost,*
- 7. *evropská družstevní společnost,*
- 8. *ostatní“.*⁵

Po vstupu České republiky do Evropské unie dne 1. 5. 2004 řadíme také k nejdůležitějším podnikatelským subjektům Evropské hospodářské zájmové sdružení, Evropskou společnost a Evropskou družstevní společnost.

„*S pojmem obchodní společnost úzce souvisí pojem společník*“.⁶ Společník je osoba, která se podílí na podnikání prostřednictvím podnikatelského subjektu. Rozlišují se **tři druhy obchodních společností** do té míry, jak je u nich rozloženo podnikatelské riziko, účast na podnikání a celkové oddělení obchodního majetku od společnosti: (4)

- *osobní společnosti,*
- *kapitálové společnosti,*
- *smíšené společnosti.*

„*Podstatou osobních obchodních společností je osobní účast společníků na podnikání společnosti. Společníci osobních obchodních společností mohou jednat jménem společnosti a ručí neomezeně za její závazky. Osobní účast na podnikání nalézá svůj výraz i v obchodním jménu společnosti, jehož součástí bývají jméno nebo jména společníků. Zákon u tohoto typu společnosti neukládá kapitálový vklad společníků.*

⁵ SYNEK, M, a kol. *Manažerská ekonomika*. 2007. s. 32.

⁶ tamtéž, s. 32.

Na rozdíl od osobních společností předpokládají kapitálové společnosti majetkovou účast společníků na podnikání. Zákon jim neukládá osobní účast na podnikání: jejich povinností je ze zákona pouze přinést kapitálový vklad podle společenské smlouvy. Společník se tedy podílí na vytváření základního kapitálu, avšak podnikatelskou činnost ovlivňuje pouze nepřímo, prostřednictvím valné hromady. V tomto případě nejsou důležité osobní předpoklady pro výkon podnikatelské činnosti, protože jedinou úlohou společníků je přinést kapitálový vklad. Významnou skutečností je rovněž nižší míra rizika podnikání pro jednotlivé společníky, které je limitováno výší kapitálového vkladu“.⁷

Smíšenými obchodními společnostmi (jedná se o komanditní společnost) rozumíme ty společnosti, které nesou znaky osobních, ale i kapitálových společností. Jde především o rozsah ručení, osobní účast na společnosti a povinnost vkladu ze stran společníků. (4)

A do obchodních společností řadíme:

- veřejnou obchodní společnost,
- komanditní společnost,
- společnost s ručením omezeným,
- akciovou společnost.

2.3 Veřejná obchodní společnost (v.o.s. nebo veř. obch. spol.)

„Veřejnou obchodní společností je společnost, ve které alespoň 2 osoby podnikají pod společnou firmou a ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně veškerým svým majetkem“. Společníkem může být fyzická i právnická osoba. „Fyzická osoba, jako živnostník musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti (viz §6 zákona č. 455/1991 o živnostenském podnikání – např. dosažení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost atd.) a nebyla u ní dána překážka k provozování živnosti bez ohledu na předmět podnikání společnosti (viz §8 zákona č. 455/1991

⁷ SYNEK, M, a kol. *Manažerská ekonomika*. 2007. s. 32 - 33.

o živnostenském podnikání – např. na její majetek byl prohlášen konkurs apod.)".⁸ Zisk se dělí mezi společníky rovným dílem, avšak ve společenské smlouvě lze stanovit jinak.

2.3.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy veřejné obchodní společnosti

U každé právní formy podnikání uvádím podstatné klady a zápory týkající se založení, výhod či nevýhod ze strany společníků, zdanění zisku a popř. i konce existence společnosti.

Mezi klady u veřejné obchodní společnosti řadíme:

- u toho druhu společnosti není potřebný počáteční kapitál,
- vystoupení společníka ze společnosti je poměrně snadné,
- neomezené ručení společníků může být jakousi garancí dobrého image společnosti, což může vést např. i k dobrému přístupu k cizímu kapitálu.
- zisk je rozdělen mezi společníky a zdaněn daní z příjmů fyzických osob, která je od 1. 1. 2008 jednotná a menší než sazba daně z příjmů právnických osob.

Mezi zápory u veřejné obchodní společnosti řadíme:

- společníci ručí za závazky společnosti celým svým majetkem, a to může s sebou přinášet osobní rizika, což může vést ke konfliktům při řízení společnosti,
- při zakládání společnosti je zapotřebí minimálně dvou společníků, takže může vzniknout problém v případě zániku jednoho společníka. (20)

2.4 Komanditní společnost (k.s. nebo kom. spol.)

Osobní společnost smíšené typu, neboť jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti celým svým majetkem (tzv. komplementáři) a jeden nebo více společníků ručí do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku (tzv.

⁸ Podnikatel [online]. 2009, 31. 3. 2009 [cit. 2009-09-17]. Jak na osobní společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/osobni-spolecnosti/>>.

komanditisté). Komplementářem může být fyzická i právnická osoba. „Fyzická osoba musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti podle zvláštního právního předpisu a nesmí být u ní dána překážka provozování živnosti (např. prohlášení konkursu na její majetek apod.). K obchodnímu vedení společnosti jsou oprávněni pouze komplementáři, v ostatních záležitostech rozhodují komplementáři společně s komanditisty. Tato právní forma může být zajímavou formou podnikání pro kapitálově slabého podnikatele se zajímavým know-how a investora hledajícího investiční příležitosti. V ČR se jedná o málo frekventovanou formu podnikání“.⁹

2.4.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy komanditní společnost

Mezi klady u komanditní společnosti řadíme:

- povinný vklad je pouze u komanditistů, každý z nich musí vložit minimálně 5 000 Kč, což není vysoký počáteční kapitál,
- zisk se dělí podle společenské smlouvy mezi komanditisty a komplementáře, přičemž zisk komplementářů podléhá dani z příjmů fyzických osob, která je od 1. ledna 2008 jednotná (ne progresivní),
- komanditista má právo nahlížet do účetních knih a kontrolovat tam údaje, popř. k tomu zmocnit auditora,
- u komanditistů neplatí zákaz konkurence (tzn., že bez souhlasu ostatních společníků nesmí žádný z nich podnikat v stejném oboru jako je předmět podnikání společnosti),
- za určitých podmínek se může společnost transformovat bez likvidace na veřejnou obchodní společnost. (např. zanikne-li účast všech komanditistů),
- komanditisté ručí jen do výše svého nesplaceného vkladu.

Mezi zápory u komanditní společnosti řadíme:

- komplementáři ručí celým svým majetkem,

⁹ Podnikatel [online]. 2009, 31. 3. 2009 [cit. 2009-09-17]. Jak na osobní společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/osobni-spolecnosti/>>.

- podíl na zisku je u komanditistů zdaněn daní z příjmů právnických osob a při vyplácení je ještě zdaněn srážkovou daní,
- vzhledem k tomu, že komplementáři a komandisté nesou jinou míru rizika (každý ručí jinak), mohou vznikat určité rozpory,
- ke změně společenské smlouvy je zapotřebí souhlas všech společníků (pokud společenská smlouva neurčí jinak (může jít například o to, že postačuje většina komanditistů a většina komplementářů). (20)

2.5 Společnost s ručením omezeným (s.r.o. nebo spol. s r.o.)

Jedná se u nás o nejrozšířenější podnikání právnických osob. Společnost může být založena jednou osobou, maximální počet společníků je však padesát. Základní kapitál je tvořen vklady společníků, kteří ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů. Výše základního kapitálu musí činit alespoň 200 000 Kč, přičemž každý společník musí vložit min. 20 000 Kč. Vklady jsou buď peněžité, nebo nepeněžité povahy. Společnost ze zákona musí vytvářet rezervní fond. Mezi orgány společnosti patří valná hromada, coby nejvyšší orgán. Statutárním orgánem jsou jednatele, kterým náleží obchodní vedení společnosti. Lze stanovit i dozorčí radu. Omezený rozsah ručení je důvodem, že společnost s ručením omezeným jako forma obchodní společnosti nemůže být použita na některé druhy podnikání. Jako společnost s ručením omezeným nemůže být založena například pojišťovna nebo investiční společnost. Tato právní forma podnikání má také své výhody a nevýhody. (7)

2.5.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy společnost s ručením omezeným

Mezi klady u společnosti s ručením omezeným řadíme:

- společníci ručí jen do výše svých nesplacených vkladů,
- na jednatele platí zákaz konkurence, který však lze rozšířit i na společníky v rámci společenské smlouvy,
- není nutný souhlas všech společníků pro přijetí většiny rozhodnutí,

- vyplacené podíly na zisku společníkům (fyzickým osobám) nepodléhají pojistnému sociálního pojištění.

Mezi zápory u společnosti s ručením omezeným řadíme:

- nutný počáteční kapitál (vklad v hodnotě min. 20 000 Kč),
- zisk společnosti je zdaněn daní z příjmů právnických osob a vyplacené podíly na zisku společníkům jsou dále zdaněny srážkovou daní (tzv. dvojité zdanění, což znamená, že zisk společnosti je zdaněn daní z příjmů právnických osob a vyplacené podíly společníků jsou následně zdaněny ještě srážkovou daní.) - viz §36 zákona o daních z příjmů,
- administrativně náročnější založení a chod společnosti (např. nutné svolávání valné hromady, zápisy z valných hromad). (21)

2.6 Akciová společnost (a.s. nebo akc. spol.)

Tuto část jsem obohatila i o orgány akciové společnosti, neboť na tuto právní formu zaměřuji svoji praktickou část bakalářské práce.

Forma kapitálové společnosti, kde je nutné vložit základní kapitál. Ten je rozvržen mezi určitý počet akcií o stanovené jmenovité hodnotě. Důležitým pojmem je akcie, což je cenný papír, se kterým jsou spojena práva akcionáře (coby společníka) podílet se na jejím řízení, zisku a při zániku společnosti i na jejím likvidačním zůstatku. *„Akcíe mohou být vydány v souladu se zvláštním zákonem v listinné podobě nebo v zaknihované podobě“*¹⁰. *„Akcíe musí obsahovat:*

- fírmu a sídlo společnosti,*
- jmenovitou hodnotu,*
- označení formy akcie, u akcie na jméno fírmu, název nebo jméno akcionáře,*
- výši základního kapitálu a počet akcií k datu emise akcie,*
- datum emise“.*¹¹

¹⁰ RABAN, P. *Obchodní zákoník, právní úprava k 1. 1. 2009*. 2009. § 155 odst. 2.

¹¹ tamtéž, § 155 odst. 3.

Společnost může být založena buď jednou PO, nebo dvěma a více fyzických osob. Základní kapitál společnosti musí činit alespoň 20 mil. Kč, pokud se jedná o veřejnou nabídku akcií, nebo minimálně 2 mil. Kč bez veřejného úpisu akcií. Výjimkou je banka, právnická osoba, kde je zvláštním právním předpisem stanovena vyšší částka (viz Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách stanovuje částku 500 mil. Kč). Orgány společnosti tvoří valná hromada, představenstvo a dozorčí rada. Z práv a povinností této právní formy vyplývají také určité výhody a nevýhody. (7)

2.6.1 Klady a zápory podnikání v rámci formy akciová společnost

Mezi klady u akciové společnosti řadíme:

- za závazky společnosti akcionáři neručí,
- snadnější přístup ke kapitálu,
- akciová společnost je v zahraničí vnímána jako prestižnější,
- vyplacené dividendy nepodléhají sociálnímu pojištění,
- platí zákaz konkurence pro členy představenstva.

Mezi zápory u akciové společnosti řadíme:

- počáteční kapitál je vysoký,
- administrativně náročné na založení i řízení společnosti,
- komplikovaná právní úprava,
- nelze založit jednou fyzickou osobou,
- u veřejné nabídky akcií nelze upisovat akcie nepeněžitými vklady,
- účetní závěrka musí být ověřena auditorem a její údaje se musí povinně zveřejňovat,
- zisk společnosti je zdaněn daní z příjmů právnických osob a vyplacené dividendy ze zisku dále jen srážkovou daní,
- povinnost sestavovat výroční zprávu. (21)

2.6.2 Orgány akciové společnosti

Valná hromada

Nejvyšší orgán akciové společnosti, kterého se účastní všichni upisovatelé akcií. Valná hromada se koná minimálně jednou do roka ve lhůtě určené stanovami, ale nejpozději do konce června. Do působnosti valné hromady náleží:

- a) rozhodování o změně stanov,
- b) rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu,
- c) volba a odvolání členů představenstva, pokud stanovy neurčují, že jsou voleni a odvoláváni dozorčí radou,
- d) volba a odvolání členů dozorčí rady a jiných orgánů určených stanovami,
- e) schválení řádné nebo mimořádné účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky a rozhodnutí o rozdělení zisku nebo o úhradě ztráty a stanovení tantiém,
- f) rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací, jmenování a odvolání likvidátora, včetně určení výše jeho odměny, schválení návrhu rozdělení likvidačního zůstatku. (21)

Představenstvo

U tohoto typu společnosti je představenstvo statutárním orgánem, řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Má minimálně tři členy (výjimka je, když je pouze jeden akcionář), v čele stojí předseda. Představenstvo zabezpečuje obchodní vedení včetně řádného vedení účetnictví společnosti a předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty v souladu se stanovami společnosti. (21)

Dozorčí rada

Slouží jako kontrolní orgán, který dohlíží nad činností představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Má nejméně tři členy, jejich počet musí být dělitelný

třemi. Členové jsou voleni na dobu určenou stanovami, doba ale nesmí přesáhnout více jak pět let. (21)

Následné shrnutí kladů a záporů právních forem, naznačím v přehledné tabulce:

Tabulka 1: Shrnutí právních forem podnikání

Obchodní společnosti				
	OSOBNÍ SPOLEČNOSTI		KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI	
	v.o.s.	k.s.	s.r.o.	a.s.
RUČENÍ	neomezené	komanditista ručí do výše svého nesplaceného vkladu; komplementář ručí celým svým osobním majetkem	společníci ručí společně a nerozdílně do výše souhrnu nesplacených vkladů všech společníků v obchodním rejstříku → poté ručí společnost	akcionáři neručí; ručí společnost
KAPITÁL	společníci vkládají základní kapitál ve věcné nebo peněžní podobě, výše není zákonem stanovena	pouze komanditisté min. vklad 5 000 (na jednoho společníka)	minimální vklad 200 000 Kč (společník min. 20 000 Kč) před zápisem do obchodního rejstříku; také ve věcné podobě	minimální vklad 2 000 000 Kč; vzniká-li společnost veřejnou nabídkou (úpisem), potom 20 000 000 Kč
VEDENÍ	dohodnuto společenskou smlouvou	dohodnuto společenskou smlouvou	jednatelé (může být stanoven i dozorčí orgán)	zákonem stanovený statutární orgán (představenstvo) zákonem stanovený kontrolní orgán (dozorčí rada) majitelé a.s. tvoří valnou hromadu a ta volí představenstvo a dozorčí radu
DĚLENÍ ZISKU	dělení zisku je stanoveno ve společenské smlouvě, ale v zásadě podle výše vkladu	dělení zisku je stanoveno ve společenské smlouvě, ale v zásadě podle výše vkladu	dělení zisku je stanoveno ve společenské smlouvě, ale v zásadě podle výše vkladu	představenstvo navrhuje rozdělení zisku, konečné slovo má valná hromada (nemusí se rozdělit nic) akcionář dostává dividendy

Zdroj: vlastní zpracování.

2.7 Zrušení a zánik obchodních společností

2.7.1 Obecná charakteristika zrušení společnosti

„Zrušení společnosti lze charakterizovat jako rozhodnutí o tom, že společnost nebude nadále existovat a působit v podobě, v jaké byla zřízena a zapsána v rejstříku, popř. jiné evidenci společností.

Rozhodnutí o zrušení společnosti však ještě neznamena konec existence společnosti. Společnost nadále existuje a působí, byť ve změněných podmínkách, až do svého zániku.“¹²

2.7.2 Způsoby možného zrušení společnosti

Příčiny vedoucí ke zrušení společnosti se liší. Ve své podstatě mohou však vyústit pouze do dvou možných způsobů zrušení:

- a) dobrovolné zrušení společnosti** – o dobrovolném zrušení společnosti rozhodují zakladatelé či zřizovatelé společnosti, která má být zrušena, na základě svého vlastního uvážení,
- b) nedobrovolné, vynucené (nucené) rozhodnutí o zrušení společnosti** – časově nastává dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení společnosti příslušnou formou, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci.

Ve věcech zrušení společností jeho potvrzením a pravomocným rozhodnutím je příslušný v prvním stupni ten soud, v jehož rejstříku je právnická (fyzická) osoba zapsána, popř. kde má sídlo. (4)

¹² PEŠTUKA, F. *Zrušení a zánik společnosti*. 2003. s. 15.

2.7.3 Dobrovolné zrušení společnosti

Patří k dobrovolným podnikatelským rozhodnutím podnikatelského subjektu. U nás ve většině případů na dobrovolné zrušení je pohlíženo jako na nutné zlo a je k tomu přistupováno jako k poslední možné variantě před úpadkem nebo konkurzem. Hovoří to ale o neujasněné situaci a podnikatelských záměrech subjektu. (4)

2.7.4 Nedobrovolné, nucené zrušení společnosti

„Časově nastává dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení společnosti příslušnou formou, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci.

Kdy může soud na návrh státního orgánu nebo osoby, která osvědčí právní zájem, rozhodnout o zrušení společnosti? Jde o tyto případy:

- a) v uplynulých dvou letech se nekonala valná hromada nebo nebyly zvoleny orgány společnosti, kterým skončilo funkční období před více než jedním rokem (pokud není stanoveno jinak) nebo společnost po dobu delší než dva roky neprovozuje žádnou činnost,*
- b) společnost pozbude oprávnění k podnikatelské činnosti,*
- c) zaniknou předpoklady vyžadované zákonem pro vznik společnosti nebo splynutím či sloučením společnosti byl porušen zákon,*
- d) společnost porušuje povinnost vytvářet rezervní fond,*
- e) společnost nevykonává činnost za pomoci oprávněných osob,*
- f) společnost neplní povinnost uloženou rozhodnutím úřadu pro hospodářskou soutěž“.*¹³

¹³ PEŠTUKA, F. *Zrušení a zánik společnosti*. 2003. s. 17-18.

2.8 Formy zrušení společnosti

V praxi uplatňované formy zrušení společnosti jsou dány platnými právními předpisy a jsou podstatně ovlivněny i výše uvedenými dvěma možnými způsoby zrušení společnosti a jejich majetkovou podstatou. (4)

V současné době existují tyto formy zrušení společnosti:

- a) „zrušení společnosti bez likvidace – přeměnou společnosti,
- b) zrušení společnosti s likvidací,
- c) zrušení společnosti konkurzem,
- d) zrušením společnosti zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku“.¹⁴

Vyskytuje se několik druhů zrušení společností, jak jsem uvedla výše, ale ve své práci se zaměřuji pouze na zrušení obchodních společností s likvidací a v praktické části blíže rozebírám zrušení obchodní společnosti s likvidací na příkladu konkrétní akciové společnosti, která tímto procesem prochází.

2.8.1 Zrušení společnosti s likvidací

Tato oblast je upravena zákonem č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku ve znění pozdějších novel §§ 70 – 75 b. Individuální podnikatelské subjekty nalezneme v následujících paragrafech, a to: veřejnou obchodní společnost (§§ 70 – 75b a §§ 88 – 92), komanditní společnost (§§ 70 – 75b a §§ 102 – 104), společnost s ručením omezeným (§§ 70 – 75b a §§ 151 – 153) a akciovou společnost (§§ 70 – 75b a §§ 218 – 220).

¹⁴ PEŠTUKA, F. *Zrušení a zánik společnosti*. 2003. s. 18.

Veřejná obchodní společnost (§ 70–75b a § 88–92 obchodního zákoníku)

Zrušení v.o.s. vyplývá ze zvláštního postavení společníků osobních společností, které je spočívající na osobní účasti ve společnosti. V případě zániku podílu (úmrtí společníka) nebo pokud se některý ze společníků nemůže dále účastnit na činnosti nebo přestane být hodnověrný, jeho ručení ztrácí význam, porušuje důležitým způsobem společenskou smlouvu, je to důvod pro zánik společnosti.

Je možností, že pokud se dohodnou zbývající společníci a změní společenskou smlouvu, že společnost trvá i dále bez společníka, jehož se důvod zániku týká, avšak není-li tato dohoda uzavřena do tří měsíců od zrušení společnosti, společnost vstoupí do likvidace.

Existují-li významné důvody, pro které lze společnosti zrušit, především porušuje-li jeden ze společníků závažným způsobem své povinnosti, soud na návrh společníka společnost zruší. Společnost se může u soudu domáhat o vyloučení společníka, který porušuje závažným způsobem své povinnosti a byl písemně vyzván a upozorněn na možnost vyloučení. S podáním musí souhlasit společníci, kteří mají alespoň poloviční podíl ve společnosti. Dále pak společníci mají právo na podíl na likvidačním zůstatku, který se rozdělí mezi ně nejprve do výše hodnoty jejich splacených vkladů, zbytek se pak rozdělí rovným dílem, avšak společenská smlouva může určit jinak. (10)

Komanditní společnost (§ 70–75b a § 102–104 obchodního zákoníku)

Komanditista nemá právo vystoupit ze společnosti a také společnost se nezrušuje ani zánikem právnické osoby, která je komanditistou. V případě úmrtí komanditisty se společnost neruší a jeho podíl se dědí. Společníci mají právo na podíl na likvidačním zůstatku při zrušení společnosti s likvidací a každý společník i na vrácení částky ve výši splaceného vkladu. Když likvidační zůstatek je nepostačující, mají přednostní právo na vrácení komanditisté, společníci, kteří ručí pouze do svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku. Zbývající část likvidačního zůstatku, který zůstane po vrácení částky ve výši vkladů, je rozdělen mezi společníky dle stejných podmínek jako zisk. (10)

Společnost s ručením omezeným (§ 70–75b a § 151–153 obchodního zákoníku)

Vyjma zrušení společností s likvidací z obecných důvodů lze společnost zrušit z jiných důvodů, které jsou uvedeny ve společenské smlouvě. Je-li ve společenské smlouvě uvedeno, že o zrušení společnosti s likvidací může rozhodovat valná hromada, je k přijetí rozhodnutí nutný souhlas dvoutřetinové většiny.

U společnosti s ručením omezeným ze zákona není možnost se domáhat u soudu následného zrušení, jestli některý ze společníků kardinálním způsobem poruší společenskou smlouvu. Avšak společenská smlouva takovou možnost stanovit může, takže společníci se u soudu mohou domáhat zrušení z důvodu a za podmínek uvedených v ní. Tímto řízením o způsobu zrušení je pověřen příslušný krajský soud, kde má společnost sídlo. Zahajuje se na návrh společníka, neprovádí se žádné dokazování, není nařízeno jednání a soud pouze rozhodne usnesením. Následný nárok na likvidačním zůstatku se určuje poměrem obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

(10)

Akciová společnost (§ 70–75b a § 218–220 obchodního zákoníku)

Valná hromada, nejvyšší orgán společnosti, rozhoduje o zrušení společnosti usnesením. K přijetí je nutný souhlas dvoutřetinové většiny a je třeba pořídit notářský zápis. Společnost se zrušuje dnem uvedeným v usnesení valné hromady nebo dnem, kdy valná hromada přijala toto usnesení. Likvidátor je jmenován valnou hromadou bez zbytečného odkladu po té, co rozhodla o zrušení společnosti, jinak tak učiní soud. Není to zákonem určeno, ale v praxi je tento postup obvyklý. Návrh na zápis likvidace do obchodního rejstříku nelze podat dříve, než je jmenován likvidátor.

Likvidační zůstatek je rozdělen mezi akcionáře v poměru jmenovitých hodnot jejich akcií. *„Právo na podíl na likvidačním zůstatku je samostatně převoditelné ode dne, kdy byl schválen návrh rozdělení likvidačního zůstatku. Pokud likvidační zůstatek nestačí k úhradě jmenovité hodnoty akcií, dělí se likvidační zůstatek na část připadající vlastníkům prioritních akcií a ostatních akcií v rozsahu určeném stanovami společnosti. Části likvidačního zůstatku se dělí mezi akcionáře v poměru odpovídajícím splacené jmenovité hodnotě jejich akcií. Likvidátor veřejně vyzve akcionáře způsobem určeným*

*zákonem a stanovami pro svolání valné hromady, aby vrátili akcie nebo zatímní listy v přiměřené lhůtě, kterou jim k tomu určí s upozorněním, že pokud tak neučiní, budou akcie prohlášeny za neplatné. Nárok na vyplacení podílu na likvidačním zůstatku má akcionář po vrácení listinných akcií společnosti likvidátorovi, ten je zničí.*¹⁵

Pokud se jedná o zaknihované akcie, akcionář má nárok na vyplacení podílu ke dni, kdy byly akcie zrušeny v evidenci zaknihovaných cenných papírů. V praxi, při procesu zničení by měl likvidátor pozvat další osoby (svědky) kvůli důvěryhodnosti a průkaznosti. Pak už může rejstříkový soud provést výmaz společnosti z obchodního rejstříku, pokud bude prokázáno, že všechny akcie byly zničeny, prohlášeny za neplatné nebo zrušeny. Likvidační zůstatek se může rozdělit mezi akcionáře až poté, co společnost uspokojila všechny své věřitele.

Postup při likvidaci je následný:

1. Rozhodnutí o zrušení společnosti.
2. Zahájení likvidace.
3. Zjištění, zda není společnost předlužená.
4. Vypořádání pohledávek a závazků společnosti, zpeněžení majetku (pokud to nebylo součástí konkurzu).
5. Ukončení likvidace.
6. Výmaz společnosti z obchodního rejstříku – zápis výmazu = zánik společnosti.

Dá se to vysvětlit i tak, že likvidace je zákonem řízený proces, ve kterém dochází k soudnímu nebo mimosoudnímu vypořádání zanikající právnické osoby. (1)

¹⁵ *Businessinfo* [online]. 2009, 31. 7. 2009 [cit. 2009-12-13]. Obchodní společnosti - zrušení. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zruseni-opu/1000818/46121/#b3>>.

Důsledky vstupu do likvidace

Vstup společnosti do likvidace je dán právní úpravou a zavazuje tak dotčené osoby k postupu stanovenému příslušnými předpisy. Společnost vstupuje do likvidace ke dni, k němuž je zrušena. Tento proces se zapisuje do obchodního rejstříku, po dobu likvidace firma užívá dovětek „v likvidaci“.

Likvidátorem může být, buď právnická osoba, nebo fyzická osoba. Častějším případem je právě ta fyzická, kterou jmenuje statutární orgán společnosti, není-li zákonem, stanovami nebo společenskou smlouvou určeno jinak. Pokud není likvidátor jmenován bez zbytečného odkladu, jmenuje ho soud. Právnická osoba, je-li likvidátorem, má za povinnost určit fyzickou osobu, která bude jejím jménem funkci vykonávat. Likvidátor se stává statutárním orgánem, což znamená, že jedná jménem společnosti, je-li jmenováno více likvidátorů a není určeno jinak, má tuto působnost každý likvidátor samostatně. (10)

„Likvidátor jedná jménem společnosti pouze ve smyslu úkonů, které směřují k likvidaci společnosti: plní závazky společnosti, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, zastupuje společnost před soudy a jinými orgány, uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků, vykonává práva společnosti. Nové smlouvy může likvidátor uzavírat pouze v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, nebo je-li to potřebné k zachování majetku společnosti, jedná ve věci zápisu do obchodního rejstříku. Na návrh osoby, která má právní zájem, může soud likvidátora odvolat, v případě, že porušuje své povinnosti a nahradit ho jinou osobou.“¹⁶

Odměna likvidátora je v režii toho, kdo ho jmenoval. Zjistí-li se předlužení společnosti, podá se bez zbytečných odkladů návrh na prohlášení konkursu. Oznámení o vstupu společnosti do likvidace se musí ze zákona dle § 769 Obchodního zákoníku zveřejnit v Obchodním věstníku, a to **nejméně dvakrát za sebou s alespoň dvoutýdenním**

¹⁶ Businessinfo [online]. 2009, 31. 7. 2009 [cit. 2009-12-13]. Obchodní společnosti - zrušení. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zruseni-opu/1000818/46121/#b3>>.

časovým odstupem rozhodnutí o zrušení společnosti s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší jak tři měsíce.

Ve výše uvedené lhůtě nemůže být likvidace ukončena a pohledávku lze uplatnit kdykoliv do zániku společnosti. „*Pokud věřitel takto pohledávku neuplatnil a likvidace skončí, aniž byl na takovou pohledávku brán zřetel, zůstává věřiteli právo domáhat se pohledávky na společnících z titulu ručení dle § 56 odst. 6.*“¹⁷

Až jsou splněny všechny úkony nezbytné k dokončení likvidace, sestaví likvidátor zprávu o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení majetkového zůstatku a předloží ji příslušnému orgánu (konkrétně Krajskému soudu) ke schválení. V případě nesouhlasu jakéhokoli společníka na rozdělení likvidačního zůstatku, má právo se domáhat, aby soud přezkoumal výši podílu, který má obdržet, ale ze zákona na právo uplatnit tak do tří měsíců ode dne, kdy byl likvidační zůstatek projednán.

„*Společníkům je jejich podíl na likvidačním zůstatku vyplácen teprve po té, co jsou uspokojeni všichni věřitelé, kteří včas přihlásili své pohledávky.*“ Likvidace je ukončena rozdělením likvidačního zůstatku, je sestaven seznam společníků, kterým likvidátor vyplatil jejich podíl na likvidačním zůstatku. Likvidátor v intervalu 30ti dní podá návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku. Proces likvidace je možné obnovit rozhodnutím soudu, v případě, že se objeví nový majetek či potřeba jiných nezbytných opatření. (10)

Závěrečná fáze: výmaz osoby zapsané v obchodním rejstříku

Závěrem uvádím proces výmazu osoby zapsané v obchodním rejstříku. K zániku společnosti dochází v důsledku právní moci rozhodnutí o výmazu.

¹⁷ *Businessinfo* [online]. 2009, 31. 7. 2009 [cit. 2009-12-13]. Obchodní společnosti - zrušení. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zruseni-opu/1000818/46121/#b3>>.

Výmaz právnické osoby po likvidaci:

- právnická osoba nevlastní žádný majetek,
- návrh na výmaz zanikající právnické osoby podává jejím jménem likvidátor,
- jako doklady slouží listiny z průběhu likvidace, hlavně zpráva o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení čistého majetkového zůstatku, schválení dokladů předkládaných společníkům, obchodní věstník se zveřejněním vstupu společnosti do likvidace,
- podpis osoby, která podává návrh na výmaz, musí být úředně ověřen,
- poplatek činí 3 000 Kč. (10)

2.9 Obecná charakteristika zániku společnosti

Dle odborné publikace je zánik popsán obecně takto: „*Zánik společností znamená faktický konec existence společnosti v podobě i formě, v jaké byla právně registrována.*

*Všechny právní úkony spojené se zrušením a zánikem společnosti musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy (zákonem uvedených případů může jít o formu notářského zápisu)“.*¹⁸

Lze chápat ze dvou pohledů:

- 1 **jako akt** – jde o den výmazu z registrace (pokud není zákonem stanoveno jinak)
- 2 **jako proces** – který začíná dnem, kdy bylo rozhodnuto o zrušení společnosti. Od toho okamžiku by měly být činěny v chodu organizace pouze kroky, směřující k jejímu zániku.

Proces zániku je vymezen dvěma dny, a to: začíná dnem zrušení společnosti a končí dnem zániku společností.

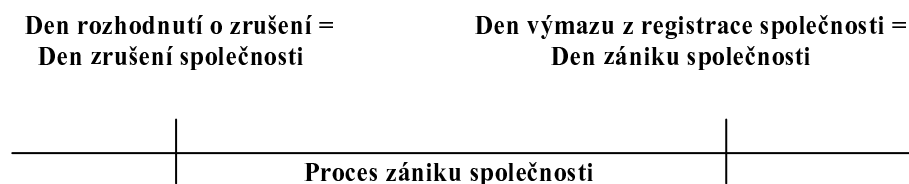
¹⁸ PEŠTUKA, F. *Zrušení a zánik společnosti*. 2003. s. 19.

Pro lepší přehlednost níže uvádím tabulku, která poukazuje na hlavní rozdíly mezi pojmem zrušení a zánik společnosti:

Tabulka 2: Formy ukončení činnosti společnosti

Formy ukončení činnosti společnosti	
Zrušení společnosti	Zánik společnosti
a) zrušení společnosti bez likvidace (přeměnou společností), b) zrušení společnosti s likvidací, c) zrušení společnosti konkurzem, d) zrušením společnosti zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku	<ul style="list-style-type: none"> faktický konec existence společnosti, zániku předchází zrušení společnosti, zánik je datován ke dni výmazu z obchodního rejstříku,

Zdroj: vlastní zpracování.

Obrázek 1: Proces zániku společnosti

2.10 Povinnosti společnosti v likvidaci

Bez zbytečného odkladu po provedení všech úkonů nezbytných k provedení likvidace sestaví likvidátor zprávu o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení čistého majetkového zůstatku, jenž vyplýne z likvidace (likvidační zůstatek), mezi společníky a předloží ji společníkům nebo orgánu k tomu příslušnému ke schválení. Ke dni schválení návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku nebo, není-li likvidační zůstatek schválen ke dni předložení návrhu na jeho schválení, sestaví likvidátor účetní závěrku.

Likvidace končí rozdělením likvidačního zůstatku, po rozdělení likvidačního zůstatku sestaví likvidátor seznam společníků, kterým vyplatil podíl na likvidačním zůstatku (§ 75a odst. 1 obchodního zákoníku).

Do 30 dnů po skončení likvidace podá likvidátor návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku (§ 75a odst. 2 obchodního zákoníku).

V rámci zkoumání splnění předpokladů pro výmaz společnosti z obchodního rejstříku vyžadované právními předpisy rejstříkový soud zkoumá především, zda došlo ke zveřejnění rozhodnutí o zrušení společnosti spolu s výzvou pro věřitele. Dále zkoumá, zda byl návrh na rozdělení likvidačního zůstatku předložen společníkům, zda byl schválen či nikoli, byla vypracována účetní závěrka a posléze rozdělen likvidační zůstatek (skončena likvidace). Další zákonnou podmínkou výmazu společnosti z obchodního rejstříku je písemný souhlas správce daně s výmazem, jenž správce daně vydá na základě žádosti poplatníka, že dnem výmazu společnosti dochází k jejímu zániku (§ 68 odst. 1 obchodního zákoníku). Na rozdíl od právní úpravy platné přede dnem 1. ledna 2001 je však možné, za podmínek ust. § 75b obchodního zákoníku, aby soud rozhodl o zrušení zápisu o výmazu společnosti, přičemž po právní moci rozhodnutí zapíše do obchodního rejstříku, že došlo k obnovení společnosti a její likvidace.

Do sbírky listin se zakládá zpráva o průběhu likvidace a seznam společníků podle § 75a odst. 1 obchodního zákoníku (§ 27a odst. 2 písm. d) obchodního zákoníku)

Obchodní zákoník vypočítává jednotlivé druhy právních úkonů, které likvidátor musí a může uskutečňovat. Tento výčet by měl být úplný a měl by postačovat jako vymezení rozsahu jednatelského oprávnění likvidátora. (1)

Aby likvidátor mohl začít řádně plnit úkoly, které jsou s jeho funkcí spojeny, je nutné nejprve seznámit jej se stavem likvidované společnosti jak po stránce ekonomické, obchodní, výrobní, technické, tak po stránce personální a organizační. K tomu slouží předávací protokol. V tomto ohledu měl likvidátor mlékárny velkou výhodu, neboť byl jejím generálním ředitelem, a tak se ve větší části problémů dobře vyznal.

Předávacím protokolem ke dni zrušení obchodní společnosti předává statutární zástupce společnosti veškerý majetek společnosti včetně práv a povinností, pohledávek a závazků

likvidátorovi a je třeba provést mimořádnou účetní závěrku a sestavit přehled pohledávek a závazků.

Likvidátor činí jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti. Jiné úkony může činit pouze tehdy, pokud to výslovně stanoví zákon. Při výkonu této působnosti likvidátor ve smyslu § 72 odst. 1 obchodního zákoníku:

- plní závazky společnosti,
- uplatňuje pohledávky společnosti,
- přijímá plnění,
- zastupuje společnost před soudy a jinými orgány,
- uzavírá smíry,
- uzavírá dohody o změně a zániku práv a závazků. (1)

3 ANALÝZA PROBLÉMU A SOUČASNÉ SITUACE

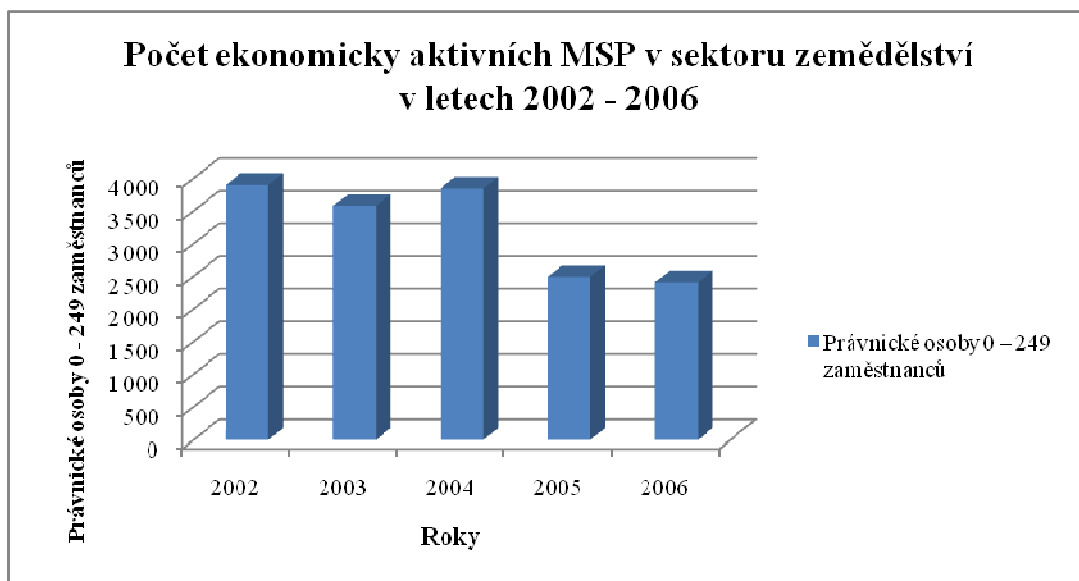
V této části poukážu na úbytek malých a středních podniků, se zaměřením na zemědělskou produkci, která se týká mých praktických východisek v další části práce. Dále zde uvádím tabulku a graf s počtem zaniklých ekonomických subjektů v roce 2008 s rozdělením na jednotlivé kraje, ve stejném roce vstoupil dotčený subjekt, a.s. do likvidace, takže nejen on se potýkal s různými problémy, kterým nakonec i ostatní subjekty podlehly.

V roce 2004, jak přistoupilo do EU deset nových států, do kterých se řadila i ČR, byla v Přístupových smlouvách stanovena přesná maximální kvóta pro produkci zemědělských komodit. Velikost těchto kvót byla vypočítávána na základě zemědělské produkce za posledních pět let před vstupem do EU. Domnívám se, že tento způsob byl nevýhodný pro nově přistupující členské státy, protože valná většina z nich procházela nebo prošla transformací na tržní hospodářství. Díky tomu klesla nejen zemědělská, ale i průmyslová produkce, takže kvóty byly vypočteny z velmi nízkých zemědělských zisků a tzn., že nové členské státy obdržely nižší dotace i na rozsah výroby, než byla jejich reálná schopnost produkce zemědělských komodit.

Tabulka 3: Počet ekonomicky aktivních MSP v sektoru zemědělství v letech 2002 – 2006

MSP	Roky				
	2002	2003	2004	2005	2006
Právnícké osoby 0 – 249 zaměstnanců	3 900	3 578	3 845	2 492	2 406
Fyzické osoby 0 – 249 zaměstnanců	43 600	39 167	43 465	41 044	42 602
Celkem MSP	47 500	42 745	47 310	43 536	45 008

Zdroj: Zprávy o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v letech 2002 – 2006 (MPO)

Graf 1: Počet ekonomicky aktivních MSP v sektoru zemědělství v letech 2002 – 2006

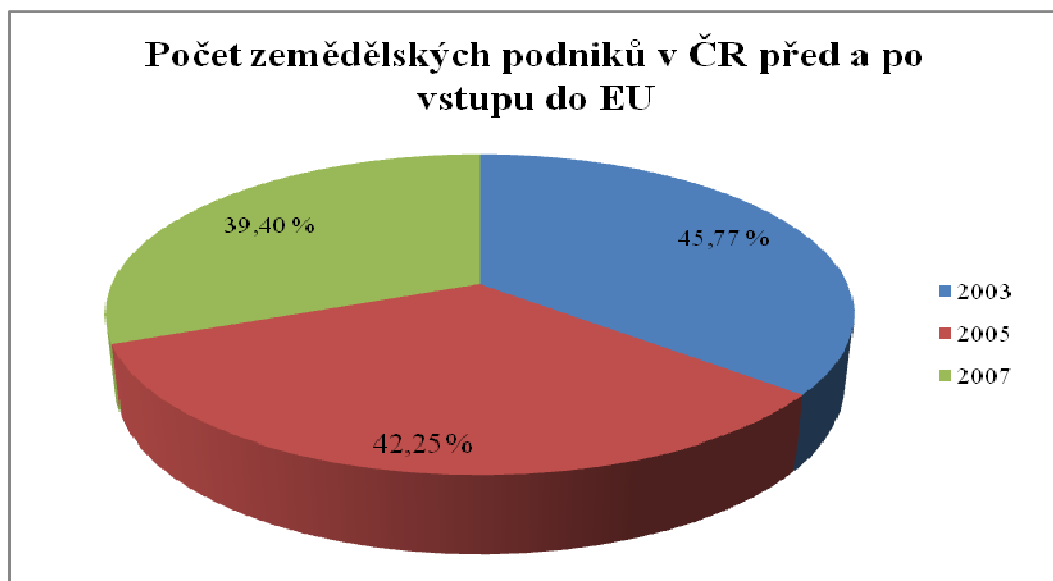
Zdroj: vlastní zpracování.

Počet ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů v zemědělství dle třídícího hlediska počtu zaměstnanců a rozdělení na fyzické a právnické osoby uvádí tabulka 6. Následný graf jsem vytvořila se zaměřením na právnické osoby, které zaměstnávají 0 – 249 zaměstnanců. Z něj je patrné, že množství malých a středních podniků, po roce 2004 se snížil o 1353 subjektů.

Tabulka 4: Počet zemědělských podniků v ČR před a po vstupu do EU

Stát	Roky		
	2003	2005	2007
Česká republika	45,77 %	42,25 %	39,40 %

Zdroj: Eurostat

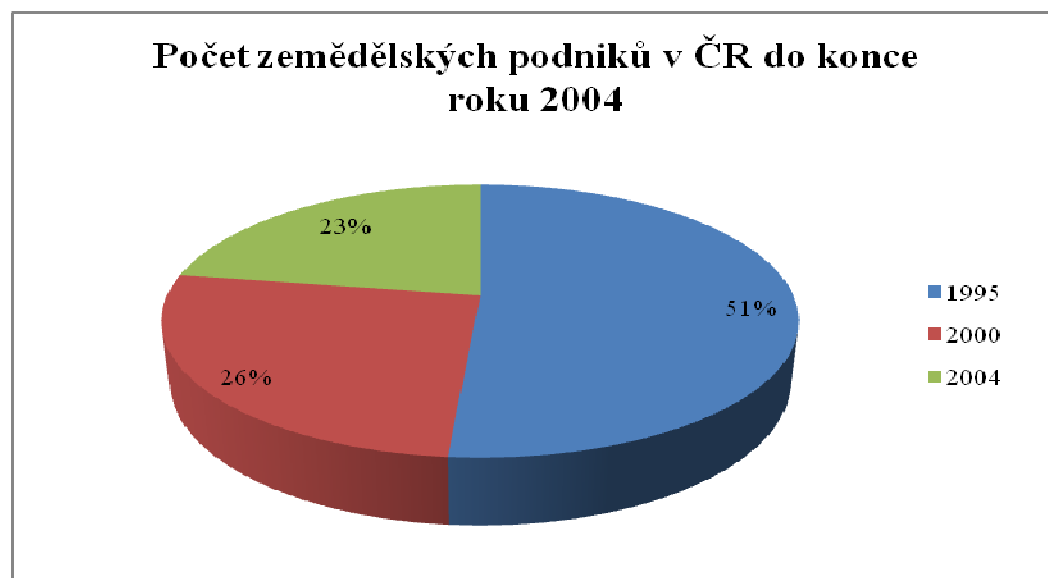
Graf 2: Počet zemědělských podniků v ČR před a po vstupu do EU

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 5: Počet zemědělských podniků v ČR do konce roku 2004

Stát	Roky		
	1995	2000	2004
Česká republika	1 551	791	678

Zdroj: ČSÚ

Graf 3: Počet zemědělských podniků v ČR do konce roku 2004

Zdroj: vlastní zpracování.

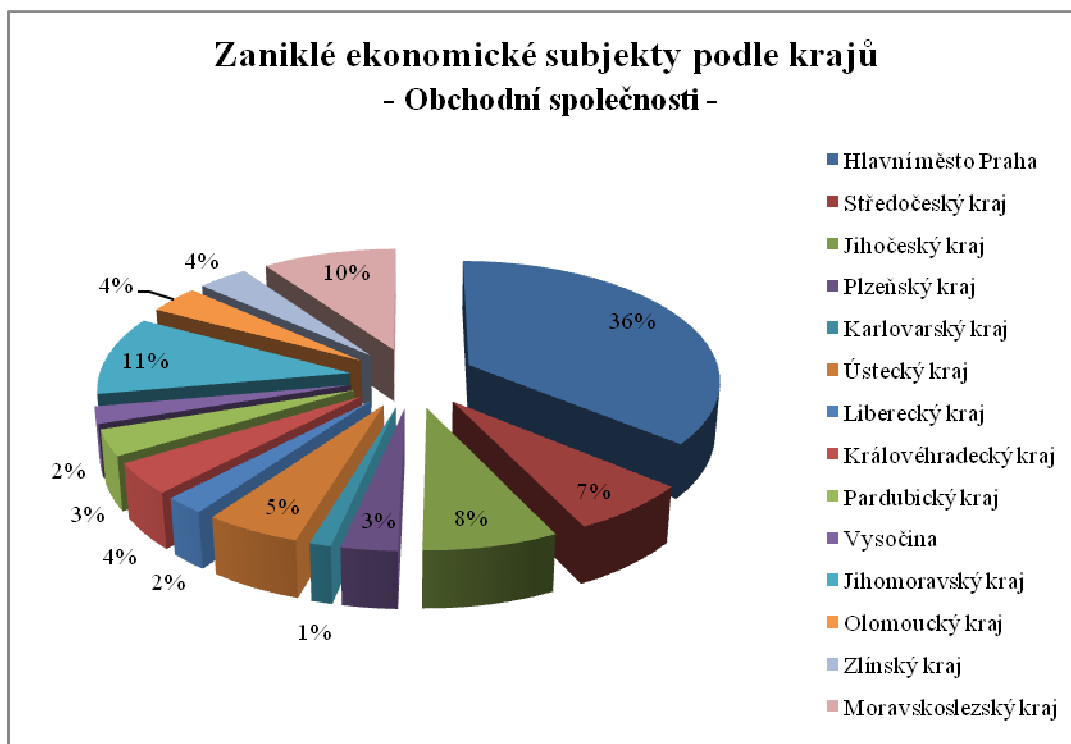
Z výšečového grafu je zřetelný rapidní úbytek zemědělských podniků na území České republiky, který je zaměřený především na roky před a na konci roku vstupu do Evropské unie.

Dále jsem se zaměřila na statistické sečtení všech zaniklých ekonomických subjektů, které uvádím níže:

Tabulka 6: Zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních forem, podle krajů v roce 2008

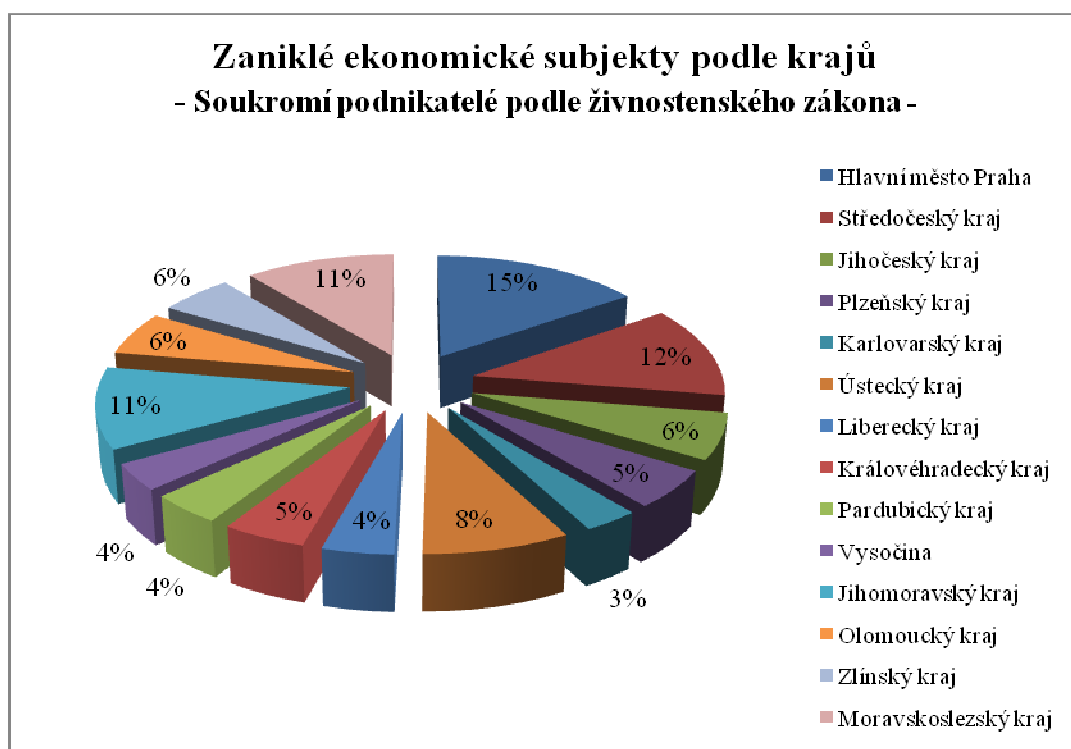
Územní členění	Celkem	z toho vybrané právní formy				
		soukromí podnikatelé			obchodní společnosti	
	abs.	podle živnost. zákona	samostatně hospodařící rolníci a zemědělci	podle jiného než živnost. zákona	obchodní společnosti	zahraniční osoby
Česká republika	50 103	40 979	895	1046	4 475	1 495
Hlavní město Praha	8 617	6 263	7	124	1 608	387
Středočeský kraj	5 727	5 038	96	83	306	88
Jihočeský kraj	3 230	2 544	105	46	338	120
Plzeňský kraj	2 455	2 126	49	57	140	34
Karlovarský kraj	1 442	1 277	12	31	54	26
Ústecký kraj	4 008	3 396	74	80	239	140
Liberecký kraj	1 913	1 655	31	33	102	38
Královéhradecký kraj	2 424	1 930	45	61	187	108
Pardubický kraj	2 020	1 675	35	49	156	37
Vysočina	1 845	1 479	99	35	101	68
Jihomoravský kraj	5 527	4 484	125	114	473	207
Olomoucký kraj	2 814	2 401	69	58	167	53
Zlínský kraj	2 578	2 215	76	49	165	25
Moravskoslezský kraj	5 503	4 496	72	226	439	164

Zdroj dat: ČSÚ – Zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních forem, podle krajů.

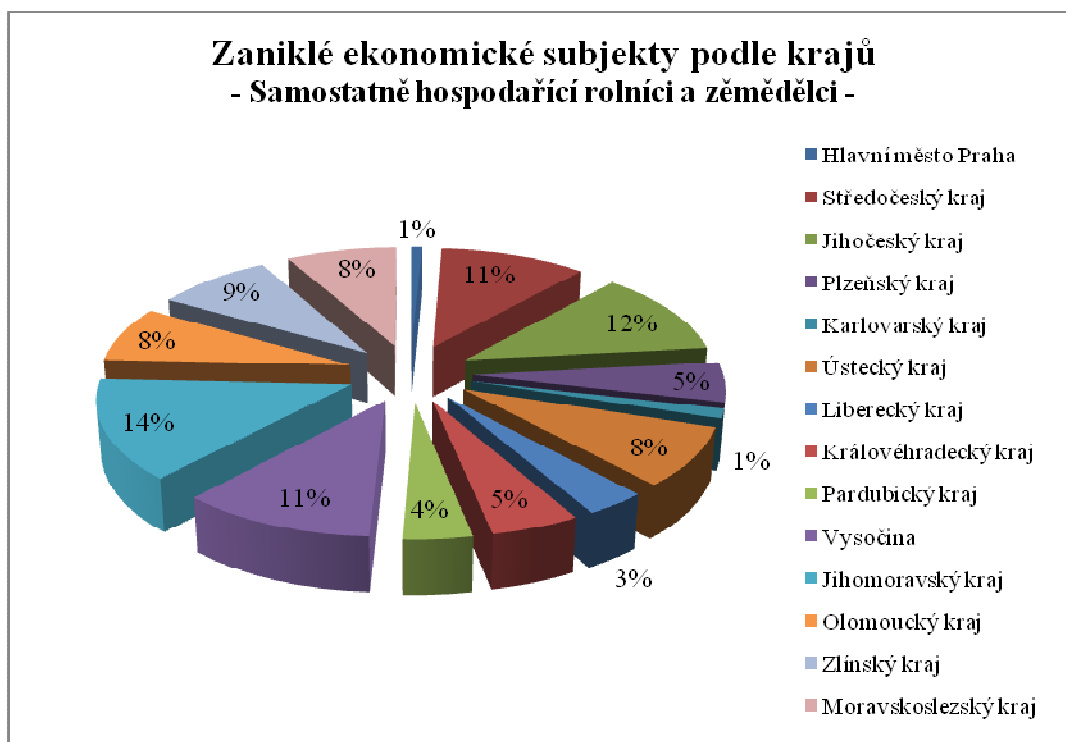
Graf 4: Obchodní společnosti

Zdroj: vlastní zpracování.

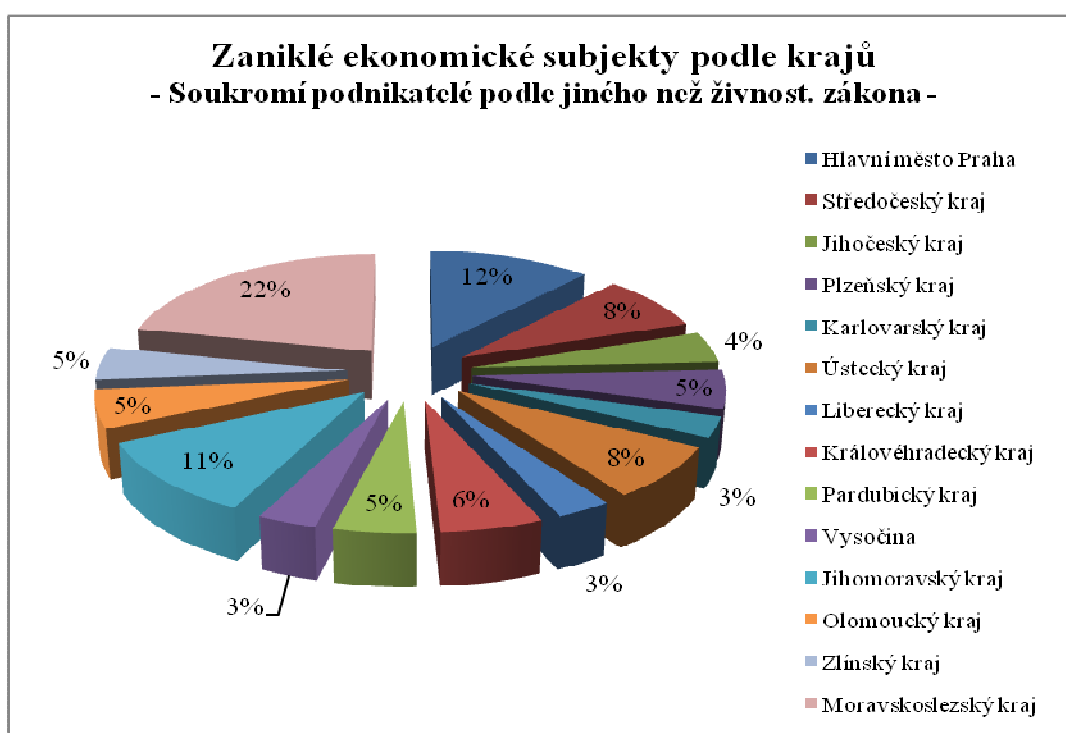
Graf 5: Soukromí podnikatelé podle živnostenského zákona

Zdroj: vlastní zpracování.

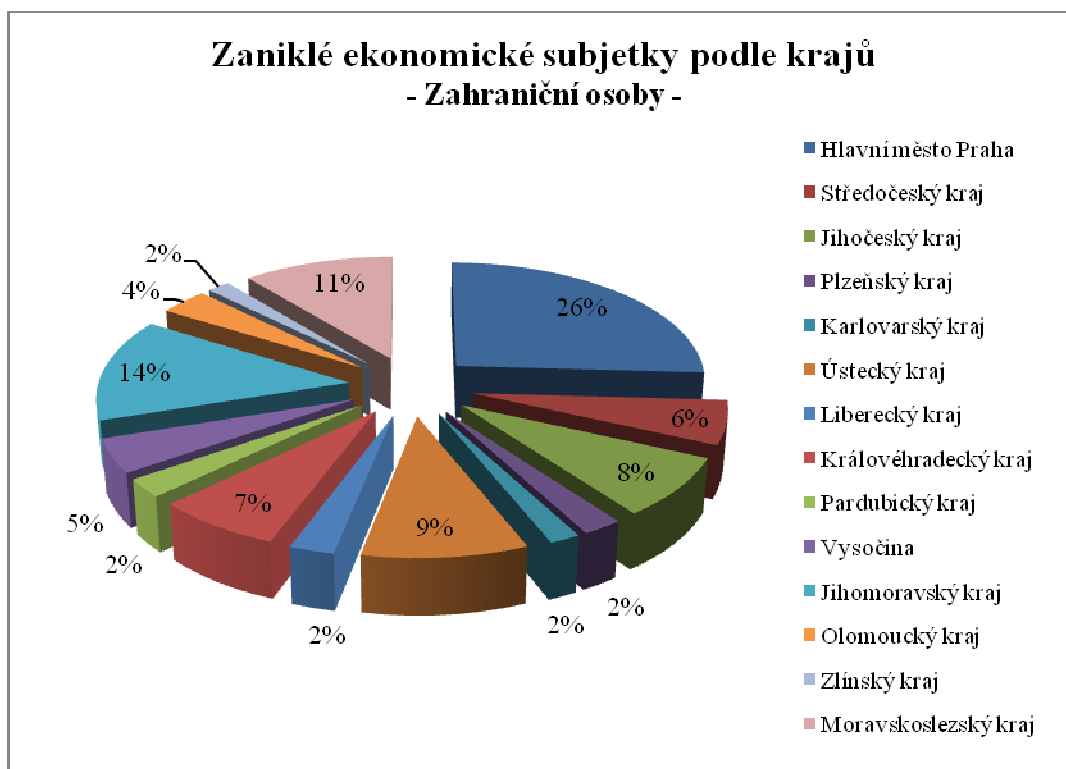
Graf 6: Samostatně hospodařící rolníci a zemědělci

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 7: Soukromí podnikatelé podle jiného než živnostenského zákona

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 8: Zahraniční osoby

Zdroj: vlastní zpracování.

4 PRAKTICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

4.1 Historie společnosti

Zakladatelem mlékárenského průmyslu na Kyjovsku se stal Bohumil Foukal st., absolvent Mlékařské školy v Kroměříži v roce 1907, kdy ukončil studia ve třetím ročníku po jejím otevření. Na práci Bohumila Fokala st. navázaly další generace potomků, jeho syn Bohumil Foukal ml., který také věnoval mlékárenství v Kyjově celý život i jeho vnuk Ing. Karel Foukal (nynější generální ředitel dotčeného subjektu a.s.). V roce 1912 koupil dům na dnešní ulici Palackého a ve dvorním traktu otevřel v roce 1914 novou mlékárnu. Význam mlékárny stále stoupal, prospěšnost podniku byla den ze dne více uznávána; z malého závodu vyrostl na tehdejší dobu velký průmyslový podnik, první strojová mlékárna. V letech 1914 až 1933 působila mlékárna jako všestranná s výrobou jak konzumního mléka, másla a jogurtů, tak i jako špičková sýrárna. Od roku 1933 byl provoz rozšířen o výrobu tavených sýrů. Až do válečných let mlékárna pracovala na plný výkon, množství zpracovávaného mléka bylo v rozmezí pět až sedm tisíc litrů za den, což se na tehdejší dobu řadilo mezi střední a vyšší denní výkup mléka. Roku 1939 však německá správa výrobu zastavila z důvodů predispozice svozového obvodu do nově vzniklé Lidové mlékárny v Kyjově, která byla německému srdci bližší, a až do osvobození byla zcela mimo provoz. V letech 1945 až 1948 byla mlékárna znovu otevřena a obnovila celý původní sortiment svých výrobků. Hořkou ironií osudu po nástupu komunistického vedení vlády bylo, že v roce 1948 tehdejší představitelé znovu okopírovali stav z roku 1939 a obvod svozu mléka převedli direktivně do jiné mlékárny. V letech 1948 až 1950 mlékárna pracovala pouze jako tavná sýrů v rámci akce UNRRA. V roce 1950 jí Svaz pro mléko a tuky zrušil jakýkoli přiděl mléka a surovin pro tavnou, a tím byl provoz definitivně zastaven. Už nikdy nebyla její činnost obnovena. (8)

4.2 Základní informace o firmě

Základní kapitál:	1 000 000,- Kč
Vznik společnosti s.r.o.:	1991
Transformace a.s.:	1996
Vstup do likvidace:	1. 7. 2008

Sídlo společnosti je ve městě Kyjov. Jednalo se o společnost, která měla cca stoletou tradici na mlékárenském trhu. Společnost fungovala jako provozovna závodu Hodonín pod firmou Lacrum Brno s.p., jeden odštěp, byl závod Hodonín s provozovnou Kyjov. Znárodnění firmy proběhlo 31. 10. 1991 v tzv. malé privatizaci a vznikl dotčený subjekt s.r.o., ale v roce 1996 se transformoval na dotčený subjekt a.s. na přání hlavního akcionáře, neboť akciové společnosti mají větší jméno v zahraničí.

4.2.1 Velikost podniku a počet zaměstnanců

Podle Evropské komise na určení velikosti podniku se společnost řadila mezi střední podniky, což znamená, že zaměstnávala méně jak 250 pracovníků a její obrat nepřesáhl 50 mil. EUR nebo její bilanční suma nepřesáhla 43 mil. EUR.

Společnost zaměstnávala okolo 120 pracovníků na různých úsecích výroby, zpracovávání a expedice mléčných výrobků. Mlékárenský podnik byl v chodu na více směn, neboť společnost fungovala 24 hodin denně.

4.2.2 Hlavní předmět podnikání

Předmět podnikání:

- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej,
- výroba mlékárenských výrobků.

Firma převážně fungovala jako konzumní mlékárna, stáčelo se mléko, vyráběly se jogurty, ale poté, na přání hlavního akcionáře se začaly vyrábět především sýry typu Feta, Akavi, Balkán a Istanbul, neboť tyto produkty nejvíce vyhovovaly arabským zemím.

Obrázek 2: Sýr Feta

Obrázek 3: Sýr Balkán

4.2.3 Stručná finanční situace společnosti před vstupem do likvidace a trhy, na které se společnost zaměřovala

Dotčený subjekt, a.s. se zaměřoval především na české trhy a konečné spotřebitele. Ale po přistoupení hlavního akcionáře společnosti, libanonské společnosti, se mlékárna začala orientovat především na trhy arabských zemí a jejich požadavky.

V roce 2004 začala společnost navíc produkovat sušené mléko a orientovat se na trhy v Itálii, kde o tento produkt byla velká poptávka.

Stručnou finanční situaci znázorním pomocí bankrotního modelu finanční analýzy **Indexu důvěryhodnosti českého podniku**, který zahrnuje všechny podstatné složky finančního zdraví podniku. Tento model jsem vybrala záměrně, neboť dokáže určit bankrot společnosti cca dva roky dopředu a také reflektuje reálnost českého podnikatelského prostředí, na rozdíl od tzv. Z'score.

$$IN05 = 0,13 \times \frac{CA}{CZ} + 0,04 \times \frac{EBIT}{NÓ} + 3,97 \times \frac{EBIT}{CA} + 0,21 \times \frac{Výnosy}{CA} + 0,09 \times \frac{OA}{KvZ + KBÚ} \quad (3)$$

Tabulka 7: Index důvěryhodnosti české podniku

	Roky			
	2004	2005	2006	2007
Index důvěryhodnosti (IN05)	- 86,02	- 17,98	- 0,05	2,72

Zdroj: vlastní zpracování.

Analyzovala jsem čtyři roky finančního zdraví společnosti před vstupem společnosti do likvidace. Doporučený interval u tohoto modelu se pohybuje v rozmezí <0,9 ; 1,6> hodnotám pohybujícím se v tomto rozmezí říkáme, že jsou v tzv. „šedé zóně“ firmám přímo bankrot nehrozí, tvoří hodnotu pro své akcionáře, ale určité problémy společnost má.

Z výpočtu je patrné, že se společnost již dlouhodobě potýkala s finančními těžkostmi, dle vypočítaných hodnot hrozí společnosti jednoznačně bankrot. Jak je uvedeno výše, firma, která je finančně zdravá by měla dosahovat hodnot, které přesahují interval 1,6. V horším případě by se měla nacházet alespoň v doporučeném rozmezí, v tzv. „šedé zóně“. Bohužel ani jedno kritérium společnost nesplnila, až na rok 2007, kdy vykazovala velmi dobrý výsledek, který ale byl již ovlivněn rozprodejem aktiv (majetku) společnosti před vstupem společnosti do likvidace.

Společnost vstoupila do likvidace dne 1. 7. 2008, kvůli špatné finanční situaci, zadlužení a následného rozhodnutí akcionáře s většinovým počtem akcií.

4.3 Důvody vstupu společnosti do likvidace

Mezi hlavní důvody vstupu do likvidace, dle bývalého generálního ředitele společnosti a nynějšího likvidátora byly:

4.3.1 Vstup do Evropské unie

Prvozpracovatele má na starost Veterinární správa, společnost potřebovala, aby se do ní investovalo, ale záhy přišly „hubené roky“. Do úprav a rekonstrukcí se investovalo více jak 11 mil Kč, aby firma obdržela Veterinární certifikát EU, aby byla společnost vůbec propuštěna na trh. Dotčený subjekt byl nucen plnit veškeré standardy, které požadovala Evropská unie a ještě o 20 % více. Stěžejní důvod byl, dle slov Ing. Foukala: *„Tato překérní situace vznikla hlavně díky špatným a nepřesným překladům z anglického jazyka a došlo tak k nejasnostem ohledně veškerých úprav a požadavků“*.

Komplex hygienických postupů:

- a) Systém HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) – byly zavedeny technologické postupy (např. speciální čištění mléka), aby se při výrobě co nejvíce snížila zmetkovost, ale výrobní program se nezměnil.
- b) Stavební úpravy – podle požadavků hygienických standardů EU bylo uskutečněno mnoho změn ve výrobě.

4.3.2 Obchodní situace v České republice

Velké řetězce začaly obsluhovat více jak 70 % respondentů (staly se tzv. monopolem), již v roce 2003 se začala zhoršovat situace na trhu (nenechali ani mlékárnu vydělat, fungovala pouze s 0,5 % ziskem). Obrat z miliard na miliony (čistý zisk byl nepřiměřený k tomuto obratu). Hlavním problémem byla nadnárodní politika velkých společností. Výše zmíněné řetězce nenakupovaly od dotčeného subjektu, neboť jejich

zástupci neměli přístup na veletrhy, mohli se jenom dívat, museli být vždy v pozici silnějšího (veletrh Salima, přestal fungovat, protože se tam přestalo obchodovat).

4.3.3 Politika velkých řetězců

Se společnostmi neobchodovaly, neboť se jim jejich výroby nezdály až tak lukrativní, nedokázali splnit např. u výrobků tak dlouhou dobu trvanlivosti. Pokud např. prodává řetězec Tesco nebo Makro výrobek za 24 Kč, tak společnost nemohla přijít na trh a stejný výrobek prodávat za 28 Kč. Ziskovost malá a řadí to jako další důsledek vstupu do likvidace.

V roce 2004 – 2005 než se rozhodlo, že hlavní akcionář vloží investice a díky tomu dostanou Certifikát EU. Společnost vypočítala prognózu na rok 2004 zisk 4 mil. Kč (nebrala se v potaz zadluženost), i přestože se počítalo s horšími cenami.

Cenu výrobku na pultě ovlivňuje hlavně cena světová. I přes pozitivní prognózy pro rok 2004, společnost uzavírala účetnictví se ztrátou 4,5 mil Kč.

Založena společnost na export sýra Akavi, másla a sušeného mléka, byl to stěžejní příjem, protože když se obchoduje se zahraničím, tak finanční prostředky jsou obdrženy ihned a tímto se společnost snažila pokrýt své dluhy. Nakonec čísla udávala, že 80 % tvoří export.

Z každého mléka zůstává mléčný tuk a z toho se dělalo máslo a také většina mlékáren díky tomu vykazovala zisk. Čím více se produkovalo litrů mléka, tím více zůstávalo tuku a ten má určitou dobu upotřebitelnosti, takže se musel včas vyexpedovat.

Dalším problém byl i boom dietních a nízkotučných produktů. Máslo se využívalo pouze na export, a to znamenalo, že produkty byly závislé na zahraniční ceně. K tomu sloužily státní dotace. Po revoluci si spousta mlékáren takto vydělalo, ale stát zasáhl tím, že začal radikálně snižovat dotace. Z EU byly velmi těžko dostupné a také nízké, pro získání dotací se muselo vyrobit určité množství výrobků, což nešlo splnit, protože

odběratelé výrobky kupovali jenom za určitou cenu (např. kalkulace výrobku byla 90 Kč, zákazníci si to koupili za 60 Kč a dotace byly 30 Kč, takže stejně se to nedalo prodat s žádným ziskem).

V roce 2004 se zvedla cena tuzemského mléka (vysoce ziskové ve všech zemích). Což způsobilo, že se od velkých odběratelů vykupovalo mléko a sušilo se a dováželo do Itálie (přebytkové mléko prodávali v cisternách a dováželi a prodávali se ziskem do zahraničí). Začalo se přetahovat mléko od mlékáren, tzn. zvyšování cen „kolchoznického“ mléka, takže se začala opět snižovat cena sušeného mléka ve světě a u nás se zvyšovala výkupní cena mléka. Dotčený subjekt byl vázán na výrobu a dovážení sýrů do arabských zemí, ale cena mléka se začala rapidně zvyšovat. Za to drahé mléko, co mlékárna musela neustále vykupovat, produkovala sýry a prodávala ve světě za stejnou cenu, ale zvyšovaly se ceny na vstupu (výstupy zůstaly stejné).

V tomto roce firma vykazala ztrátu 4,5 mil. Kč, pro většinu mlékáren byl rok 2004 „zlatý“, ale bohužel ne pro dotčený subjekt. Smlouvy na mléko se dělají na rok – výkupní cena byla 7,60 Kč, ale končila na 8,50 Kč ve smlouvách (většina kolchozníků zůstala věrná svým dodavatelům, ale smlouvali se nové podmínky).

Do roku 2005 se vstupovalo s vysokou výkupní cenou mléka, ale řetězce to nezajímalo. Vedení mlékárny říkalo, že musí jít min o 10 % s cenou výrobků nahoru, ale centrála rozhodla, že se nebude zdražovat, nýbrž se cena sníží o 5 %. V září 2005 nakonec všechny mlékárny snižovaly cenu o 5 %. Vysoká cena mléka pokračovala i nadále, ale nemohla se uplatnit na export, neboť zahraniční dodavatelé chtěli neustále cenu snižovat. Již druhým rokem firma vykazovala ztrátu, která narostla na 8 mil. Kč (tzn., JZD se platilo ne do 30, ale do 60 dní a posouvaly se veškeré platby faktur).

Podstatné příčiny vstupu společnosti do likvidace uvádím níže v přehledné tabulce:

Tabulka 8: Stručná tabulka hlavních důvodů vstupu společnosti do likvidace

Hlavní důvody vstupu společnosti do likvidace		
Vstup ČR do Evropské unie	Obchodní situace v ČR	Politika velkých řetězců
<ul style="list-style-type: none"> • povinné rekonstrukce pro povolení vstupu na trh, • komplex hygienických postupů HACCP, 	<ul style="list-style-type: none"> • nadnárodní politika velkých řetězců, • náhlé snížení obratu, 	<ul style="list-style-type: none"> • výrobky se nezdály až tak lukrativní, • krátká doba trvanlivosti, • cena výrobků ovlivněna světovou,

Zdroj: vlastní zpracování.

Okamžiky a špatná rozhodnutí, která ovlivnily další podnikatelský neúspěch společnosti:

- **Libanonská válka**

Libanon se potýkal s dlouhodobou politickou krizí, která vyvrcholila dne 14. února 2005, kdy byl proveden atentát na bývalého libanonského premiéra **Rafika Bahaa El Din Harírího**, který představoval symbol poválečné obnovy Libanonu i jeho ekonomické liberální politiky. Tento akt vyvolává vlnu protisýrských demonstrací, které se už tentokrát neomezují pouze na křesťanskou komunitu. Dále pokračují útoky Hizballáhu, kdy jsou další vojáci zabiti nebo uneseni, neboť Hizballáh požaduje propuštění svých zajatců v Libanonu (17). **Díky těmto politickým událostem jsou všechny přístavy uzavřeny a nepřijímají žádné výrobky a obchod stagnoval.** Přes tři měsíce se nedalo vyvést vůbec nic, ale společnost pořád musela vyrábět, takže se vyrábělo na sklad a sklad se plnil exportními sýry. Vstupy byly pořád vysoké, exportovalo se za ceny, které neodpovídaly kalkulacím. Společnost se stala neseriózní vůči zemědělcům (volný kapitál byl investován do povinných rekonstrukcí v rámci vstupu České republiky do EU), 65 % produkce zůstalo na skladě. Dlouhodobě se Mlékárna Kyjov snažila snižovat export a zvyšovat průnik na český trh s výrobky, které vyhovovaly cizímu trhu (uzené sýry, Akavi, Istanbuli). **A zde nastal zásadní problém**

č. 2 – spolupráce se společností COOP Jednota.

- **spolupráce s firmou COOP Jednota**

V roce 2006 firma COOP začlenila výrobky pod jejich výrobní značku (dobrá kvalita, ale jsou nejlevnější na trhu, např. Clever nebo Tesco). Sýry, pod názvem RANKO Akavi, se měly prodávat v 2990 prodejnách po celé České republice. Problém byl, že výrobky byly do značné míry sezónní, podle domluvy s výše uvedenou společností se výrobky měly začít prodávat nejpozději do května, ale nastaly problémy týkající se úprav a závěrečných přebalů, takže přes veškeré nenadálé události, které se vyskytly, produkty se na „pultech“ objevily až v druhé polovině srpna. Dle podnikatelské koncepce, která byla vytvořena ve spolupráci se společností COOP Jednota, bylo naplánováno, že mlékárna bude více vyrábět na sklad, což dále neprospělo jejímu podnikání. Dluh vůči zemědělským družstvům se stále zvyšoval, společnost byla v platební neschopnosti, výrobky se neprodávaly, sklad se plnil a tok peněz se skoro zastavil.

Na základě toho se hlavní akcionář rozhodl, že nebude dále investovat, poněvadž nebyla prognóza, že by se situace společnosti zlepšila, takže nakonec bylo rozhodnuto o ukončení výroby, zastavení provozu a následného vstupu do likvidace (viz Příloha 1: Návrh zápisu nebo změny zápisu údajů společnosti do OR).

Nejlepší roky pro společnost byly do roku 1999, kdy ještě dosahovala zisku. Pak nastal problém, že se začalo diskutovat o vstupu do unie, takže se ceny začaly blížit světovým. Před vstupem do EU byl český stát více samostatný a přiděloval dotace (např. změny se hospodářská situace v Austrálii, má to dopad i na Českou republiku, přesněji na celorepublikové hospodářství).

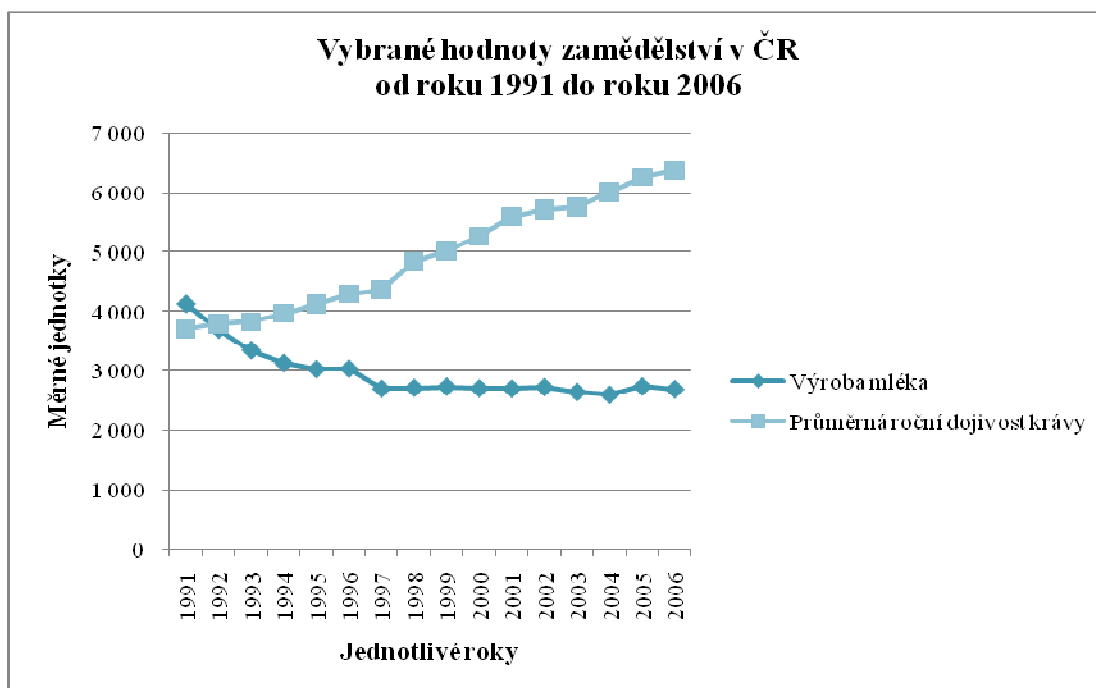
V potravinářství je primárním problémem oběh potravin a jejich doba upotřebitelnosti, neboť je stanovena denní kvóta příjmu mléka, která je zakotvena ve sjednaných smlouvách se zemědělskými družstvy. Neustále se snižoval odbyt, ale i tak se fixní náklady ustavičně zvyšovaly (např. náklady na režijní pracovníky, běh mrazíren, obsluhu kotelní).

Rok 2006 s firmou Jednota – potřeba zbavovat se těch výrobků. Poptávali se noví dodavatelé, dělaly se přebaly výrobků, tzn. další náklady. Všechny produkty se prodávaly pod cenou. Bývalý generální ředitel se snažil s odběrateli vyjednávat ziskovou cenu, ale vždy se domluvilo, že odběratelé koupí výrobky minimálně 10 % pod cenou. I když se v České republice zvýšily ceny, tak ceny ve světě klesaly.

Tabulka 9: Vybrané hodnoty zemědělství v ČR od roku 1991 do roku 2006

Název	MJ	Roky							
		1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Výroba mléka	mil. l	4 125	3 699	3 350	3 134	3 031	3 039	2 703	2 716
Průměrná roční dojivost krávy	l	3 712	3 791	3 824	3 964	4 117	4 289	4 366	4 837
Název	MJ	Roky							
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Výroba mléka	mil. l	2 736	2 708	2 702	2 728	2 646	2 602	2 739	2 694
Průměrná roční dojivost krávy	l	5 022	5 255	5 589	5 718	5 756	6 006	6 254	6 370

Zdroj: ČSÚ

Graf 9: Vybrané hodnoty zemědělství v ČR od roku 1991 do roku 2006

Zdroj: vlastní zpracování.

Vybrala jsem tyto hodnoty záměrně, neboť mnou vybraná společnost v roce 1991 vznikla a do roku 2006 se snažila neustále udržet na mlékárenském trhu, bohužel neúspěšně. Ráda bych poukázala na rozdílnost hodnot ve výrobě mléka a průměrné roční doživosti krav. Jak je z grafu patrné, výroba mléka klesá, na rozdíl doživost krav se lineárně zvyšuje. Můžeme si všimnout, že **výroba mléka se od roku 1991 do roku 2006 snížila na polovinu.**

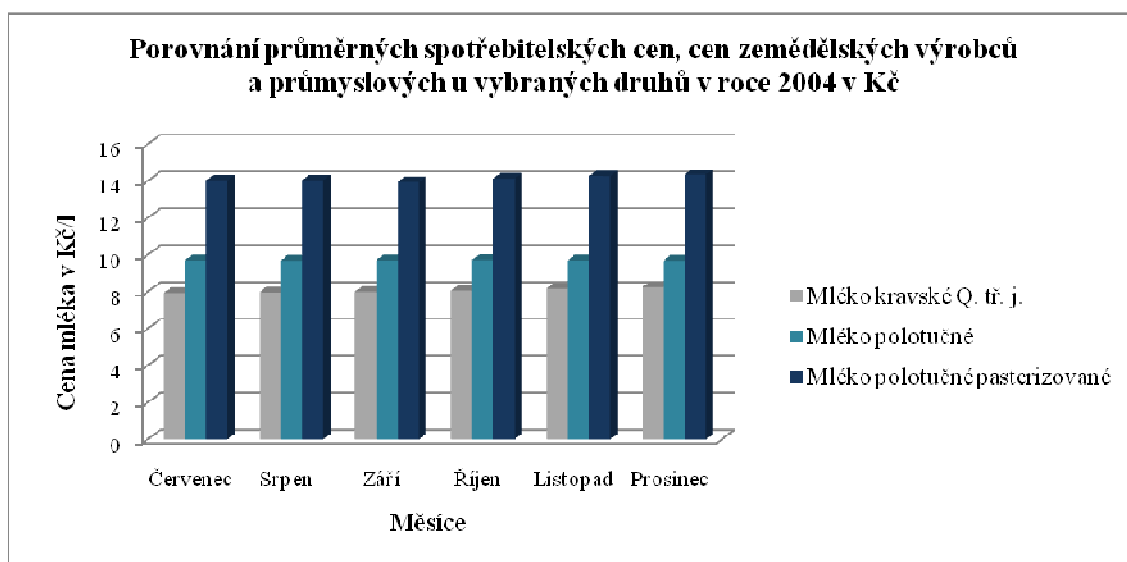
Všechny grafy, které jsou uvedené v práci, se především zaměřují na roky 2004 a 2005, protože se domnívám, že nejen vstup České republiky do EU měl neblahý dopad na dotčený subjekt, a.s. v likvidaci.

Tabulka 10: Porovnání průměrných spotřebitelských cen, cen zemědělských výrobců a průmyslových výrobců u vybraných druhů v roce 2004 v Kč

Název		MJ	Měsíce od 07/2004 – 12/2004					
			07	08	09	10	11	12
Mléko kravské Q. tř. j.	Z	l	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
Mléko polotučné	P	l	9,72	9,70	9,71	9,73	9,72	9,70
Mléko polotučné pasterizované	S	l	14,04	14,05	13,94	14,13	14,27	14,35

Pozn.: Z – ceny zemědělských výrobců; P – ceny průmyslových výrobců; S – spotřebitelské ceny.

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 10: Porovnání průměrných cen vybraných druhů u jednotlivých výrobců v roce 2004

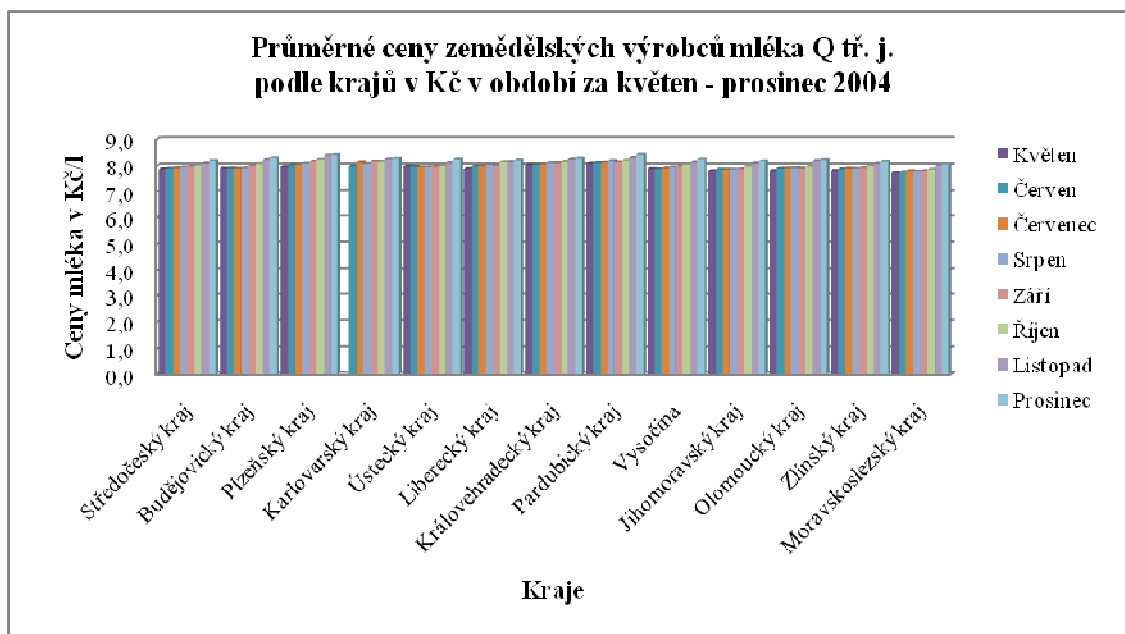
Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 11: Průměrné ceny zemědělských výrobců mléka Q tř. j. podle krajů v Kč

Kraje	Jednotlivé měsíce od května 2004 do prosince 2004							
	05	06	07	08	09	10	11	12
Středočeský kraj	7,884	7,901	7,924	7,953	7,975	8,009	8,098	8,181
Budějovický kraj	7,907	7,913	7,908	7,926	8,011	8,074	8,22	8,291
Plzeňský kraj	7,965	8,04	8,043	8,089	8,163	8,232	8,378	8,403
Karlovarský kraj		7,988	8,13	8,083	8,163	8,153	8,24	8,263
Ústecký kraj	7,99	7,973	7,956	7,96	7,983	8,002	8,117	8,234
Liberecký kraj	7,896	7,989	7,992	8,053	8,013	8,144	8,145	8,203
Královéhradecký kraj	8,041	8,042	8,054	8,115	8,108	8,153	8,234	8,27
Pardubický kraj	8,091	8,115	8,124	8,179	8,138	8,198	8,294	8,407
Vysočina	7,892	7,886	7,919	7,955	7,984	8,047	8,133	8,243
Jihomoravský kraj	7,815	7,869	7,866	7,871	7,883	7,995	8,097	8,169
Olomoucký kraj	7,83	7,91	7,92	7,926	7,911	7,983	8,176	8,214
Zlínský kraj	7,819	7,88	7,905	7,906	7,928	7,998	8,084	8,156
Moravskoslezský kraj	7,737	7,772	7,809	7,79	7,81	7,866	8,014	8,061

Pozn.: Údaje za měsíc květen u Karlovarského kraje chyběly a u Pražského kraje nebyly uvedeny vůbec.

Zdroj: ČSÚ

Graf 11: Průměrné ceny zemědělských výrobců mléka podle krajů v Kč za období 05/2004 - 12/2004

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf poukazuje na ceny zemědělských výrobců mléka, které začaly růst od dubna 2004 při srovnání a tuto vzrůstající tendenci si udržely až do konce roku. Cena zemědělských výrobců mléka se v roce 2004 zvýšila o 3,1 %. Mléko Q tř. j. (tj. nejvyšší jakosti) bylo nakupováno od zemědělských podniků za průměrnou cenu 7,99 Kč/l.

4.4 Ekonomické dopady pramenící ze zániku dotčeného subjektu a.s. pro zainteresované skupiny

4.4.1 Zaměstnanci

Podle evidenčního listu společnost zaměstnávala 120 lidí, ale cca všichni najednou tam pracovali málokdy. Jednalo se tedy o podnikatelský subjekt střední velikosti. Pracovní hodiny zaměstnanců závisely na výrobě a také svozu mléka. Pracovalo se zde 5 dní v týdnu od 5:30 – 14 hod., mléko se sváželo většinou v noci a začalo se zpracovávat již od rána, bylo to nejvýhodnější, neboť se mléko nemuselo skladovat a rovnou se dalo do výroby zpracovat. Někdy se pracovalo i v sobotu, dokončovala se páteční výroba, ale v neděli se mléko pouze přijímalo a pasterizovalo. V mlékárně se pracovalo 24 hodin denně, 365 dní v roce, takže je samozřejmé, že chod v mlékárně byl rozdělen na jednotlivé směny.

Dá se to shrnout do jednoduché rovnice:

Počet lidí / na počet litrů mléka

Aspekt, který přitěžoval v době, kdy se společnost dostala do platební neschopnosti, chod mlékárny běžel, i když se výrobků zpracovávalo méně, tak počet pracovníků se nezměnil. Neustále se snižoval obrat, tak i výsledek hospodaření, ale propouštět se nemohlo, protože každý zaměstnanec byl odborník na jinou etapu zpracování, operace

i časové hledisko. Počet litrů mléka klesalo lineárně, ale počet pracovníků se snižoval pomaleji.

Propouštění nastalo ve dvou etapách:

1. etapa začala v červnu 2006, když společnost byla nucena snížit výrobu z 50 000 l mléka na 37 000 l. Přemýšlelo se, jak nejvíce snížit náklady, do kterých se zařadily přesčasy pracovníků a další úspory energií. Dále se hledalo, koho propustit, kdo musí zůstat, protože je nenahraditelný, výroba se nesměla zastavit. V této etapě byla snaha co nejméně propouštět (např. počet režistů se zmenšil na polovinu a práce se rozdělila mezi zbylé za stejné finanční ohodnocení, to napomohlo k tomu, že zůstalo cca 60 % úspor na výrobu a 40 % mzdové prostředky pro ostatní zaměstnance). Výpovědi byly dány dle § 52 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, pro nadbytečnost.

2. etapa se píše k lednu 2007, což byl poslední rok před vstupem do likvidace, jednalo se už pouze o latentní stav, kdy zůstali poslední 3 zaměstnanci. Poslední operace se dokončovali v dubnu 2007, kdy společnost najala pár zaměstnanců na dohodu, aby se zlikvidovaly zásoby, přebalily výrobky a naposledy vyexpedovaly zákazníkům.

Zásadní dopady na zainteresovanou skupinu – zaměstnanci:

- jedná se o konec jejich pracovní kariéry a možnost kariérního růstu,
- jsou registrovaní na úřadu práce, což dále ovlivní i dopady na stát, který musí vyplácet státní podporu v nezaměstnanosti,
- potřeba hledání nového zaměstnání a
- např. další mimoekonomické dopady.

Nejdříve uvádím, že v právní rovině podporu v nezaměstnanosti řeší zákon č. 435/2004 Sb. v platném znění a znění pozdějších předpisů. Je to zaměřeno na rok 2006 a 2007, kdy byli propouštěni postupně všichni zaměstnanci. Výše podpory je určena procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého platu, který se zjišťuje z výdělků dle posledního ukončeného zaměstnání v rozhodném období. Podpora v nezaměstnanosti se vyplácí jenom po určitou dobu, tzv. podpůrčí. Kvůli přidělení podpory

v nezaměstnanosti a určení délky podpůrčí doby je podstatný věk, dosažený ke dni, kdy osoba požádala o podporu. Doby jsou následující:

- a) do 50 let věku 6 měsíců,
- b) do 55 let věku 9 měsíců a
- c) nad 55 let věku 12 měsíců.

Výše podpory záležela na průměrném platu ze zaměstnání v dotčeném subjektu a.s., což u každého pracovníka společnosti byla jiná, ale postupovalo se následovně: procentní sazba činila v prvních třech měsících 50 %, v dalších (zbývajících buď 3, 6 nebo 9 měsíců) 45 % průměrného měsíčního čistého platu zaměstnance. Když propuštěný pracovník podal žádost o podporu v nezaměstnanosti do 31. 12. 2006, mohla výše podpory dosáhnout maximálně 2,5 násobek částky životního minima¹⁹ platného pro občana staršího 26 let ke dni podání žádosti o podporu. Přesné částky jsem uvedla u státních dopadů, neboť je to vzájemně propojené.

Osoba žádající o podporu musela splnit, že:

- alespoň v délce 12 měsíců vykonávala zaměstnání nebo výdělečnou činnost, která ukládala povinnost odvodu pojistného na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- zaregistrovala se na úřad práce, byla vedena v evidenci příslušného úřadu a požádala o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti,
- není poživitelem starobního důchodu ke dni, k němuž byla podpora přiznána.

4.4.2 Věřitelé

Výroba oficiálně přestala k 31. 10. 2006, kdy byly zastaveny všechny stroje a zařízení. V říjnu 2006 **hlavní akcionář odkoupil všechny pohledávky, které společnost měla**

¹⁹ Životní minimum, tj. minimální hranice peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních potřeb.

s největšími věřiteli, zemědělskými družstvy, v částce 12,5 mil. Kč. Tyto pohledávky byly uspokojeny, začala se plánovat postupná likvidace firmy a vyřizovat poslední dluhy v roce 2007, které hlavní akcionář odkoupil od všech věřitelů.

Zásadní dopady na zainteresovanou skupinu – věřitelé:

- v důsledku odkoupení pohledávek od hlavního akcionáře společnosti, dlužná částka nižší, než na kterou zněla její hodnota.

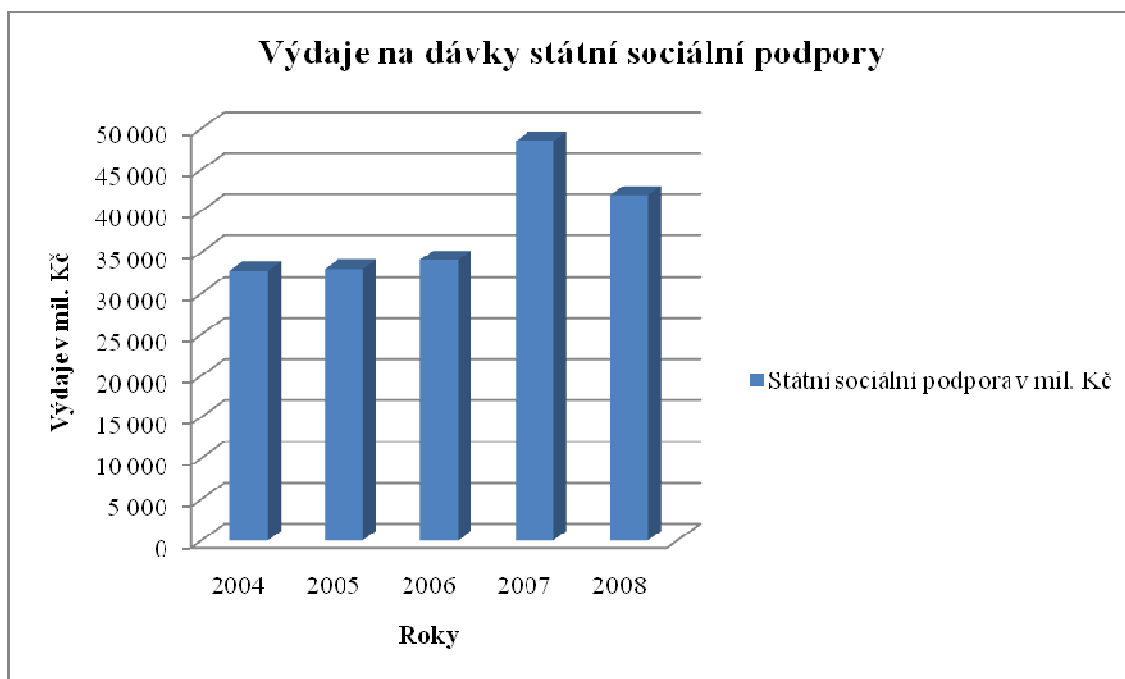
4.4.3 Stát

Tyto dopady jsou propojeny se zainteresovanou skupinou – zaměstnanci, neboť po propuštění všech zaměstnanců společnosti, se projevila tendence v rámci růstu nezaměstnanosti v regionu, zpomalení rozvoje obce a také vyplácení podpor v nezaměstnanosti, kdy podaná žádost na podporu v nezaměstnanosti do 31. prosince 2006, činila maximálně 2,5násobek částky životního minima platného pro občana staršího 26 let věku ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti. V roce 2006 bylo životní minimum částka 4 420 Kč, tedy maximální výše podpory mohla činit 11 050 Kč. Žádost o podporu v nezaměstnanosti, která je podaná po 1. 1. 2007, tak může činit maximálně 0,58násobek průměrné mzdy. Tato mzda činila v 1. – 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího, ve kterém byla podána žádost o podporu v nezaměstnanosti, částku 19 635 Kč, tudíž podpora by v tomto případě mohla činit nanejvýše 11 389 Kč. Průměrná mzda v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí 2006 představuje částku 19 635 Kč (17). Výdaje na dávky státní sociální podpory byly následující:

Tabulka 12: Výdaje na dávky státní sociální podpory

Název	Roky				
	2004	2005	2006	2007	2008
Státní sociální podpora v mil. Kč	32 730	32 954	34 051	48 500	41 900

Zdroj: MPSV

Graf 12: Výdaje na dávky státní sociální podpory v letech 2004 – 2008

Zdroj: vlastní zpracování.

Z tabulky a grafu je zřejmé, že roky 2006 a 2007 byly kritické nejen pro mou vybranou společnost. Propouštělo se ve více podnicích a snižovaly se tak stavy zaměstnanců a zvyšovaly se výdaje státu na podpory v nezaměstnanosti.

V roce 2003 byl dotčený subjekt již v červených číslech, tzn., že ZD se rovnal nule, takže společnost neplatila ani daně, což znamenalo snížení odvodu finančních prostředků ze strany společnosti do státního rozpočtu a jedná se o důležitý dopad na stát.

Zásadní dopady na zainteresovanou skupinu – stát:

- administrativní náročnost,
- výplaty státních podpor v nezaměstnanosti a při rekvalifikacích,
- povinnost odvodu zdravotního pojištění za registrovanou osobu na úřadu práce,
- nárok na příspěvky na dítě a na bydlení, určí příslušný úřad,
- zvýšení nezaměstnanosti v regionu,
- snížení odvodu finančních prostředků ze strany společnosti do státního rozpočtu.

5 NÁVRHY ŘEŠENÍ

5.1 V právní rovině

Likvidace je proces, který je zákonem řízený, mnoho změn se v něm nedá udělat. Navrhla bych řádné vypracování likvidačního projektu, který by usnadnil práci likvidátora a dále vystavení jednotného seznamu, který určuje dokumenty podstatné k formálnímu ukončení likvidace.

V rámci likvidace musí dojít k uspokojení pohledávek všech věřitelů i tedy sporných závazků, nevyjímaje pohledávek společnosti. To ovšem znamená vyčkat na příslušná soudní rozhodnutí, což by mohlo znamenat několikaleté čekání. Je zřejmé, že výmaz společnosti nebude proveden dříve, než budou uhrazeny všechny závazky podle daňových zákonů (např. daň z příjmu), jak výše uvedeno, tak i těch sporných, u nichž se čeká na soudní rozhodnutí. Protože trvání likvidace není omezeno žádnou lhůtou, může se tato značně protáhnout.

Společnost obeslala oznámení, že je v „likvidaci“, všem svým obchodním partnerům, státním institucím a také podala oznámení do Obchodního věstníku a stal se z ní napůl jiný subjekt. Zůstává IČO i DIČ, ale faktury a jiná korespondence je již adresována na dotčený subjekt, a.s. v likvidaci, což také značí administrativní náročnost.

5.2 V ekonomické rovině

První návrh, který bych navrhla, byl, že bych společnosti doporučila zažádat o krátkodobý bankovní úvěr, bohužel s takovou vysokou zadlužeností, ve které se společnost nacházela, úvěr nepřicházel do úvahy, a i když společnost o něj zažádala, nebylo jí vyhověno. Nebylo možné ani prodat výrobní zařízení, které mělo specifický charakter i velikost a mohl by jej využít pouze zájemce se stejným zaměřením výroby.

Z hlediska zainteresovaných skupin, především státu a také vybrané akciové společnosti, která spadá do oboru zemědělství, bych jako doporučení navrhla:

Lepší zemědělskou politiku státu a také omezení zásahů ze strany Evropské unie a její společné zemědělské politiky, která při vstupu novým členských států udělila pokutu za nashromážděné zásoby zemědělských komodit, které byly vytvořeny ještě před vstupem do EU. Netýkalo se to pouze České republiky, ale ovlivnilo to i další přistupující členy, jako např. Slovensko, Maďarsko a Polsko. Pokuta se pohybovala v různé výši, ale cca kolem 30 až 200 milionů EUR. Dále **subvence**, které znamenají exportní podpory, aby stát pomohl konkurenceschopnosti jejich vývozců na mezinárodních trzích, **vyšší dotace**, **výkupy státních přebytků** a **případné úlevy na dani**. Zájem státu by měl být hlavně zaměřen na následné srovnání podmínek a možností uplatnění na trhu českého zemědělce stejně tak jako jiného v členském státě.

Z hlediska dodavatelů bych navrhla podniku, aby prodloužil dobu obratu závazků (platbu faktur) a s věřiteli vyjednat výhodnější podmínky, ale jedná se o podnik v zemědělském sektoru, takže je ve značné míře ovlivněn cenami trhu a ostatními subdodavateli.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsme se snažila rozebrat problematiku zrušení obchodní společnosti, a to především v návaznosti na její následnou likvidaci, která předchází zániku obchodní společnosti resp. výmazu obchodní společnosti z obchodního rejstříku. Nejprve byly popsány jednotlivé důvody vedoucí ke zrušení obchodní společnosti. Hlavní pozornost jsem však věnovala nejvýznamnějším okamžikům likvidačního procesu v návaznosti na jeho právní úpravu v obchodním zákoníku a likvidátorovi, tedy osobě, jež činí jednotlivé kroky v procesu likvidace zrušené obchodní společnosti. Proces likvidace obchodní společnosti vyvolává řadu problémů zejména proto, že nejde o normální situaci, ale z hlediska existence společnosti o situaci mimořádnou. Nejde tu o běžnou provozní činnost společnosti, na níž jsou její pracovníci zvyklí. Víze konce obchodní společnosti může některé pracovníky likvidované společnosti vést k nevhodnému jednání, subjekty z okolí společnosti pak ke snaze o neoprávněný prospěch na úkor likvidované společnosti. Přeměna majetku likvidované společnosti na peníze v relativně omezeném časovém úseku, byť tento trvá někdy i více než tři roky, přináší problém efektivnosti prodeje likvidovaného majetku, jeho ocenění atd. Celý proces likvidace proto musí být řízen a prováděn likvidátorem tak, aby jeho cíle bylo dosaženo.

Jedním z hlavních důvodů vstupu do likvidace byla nemožnost uplatnit se na českém trhu, požadavky na splnění norem vyžadovaných státem po vstupu do EU a následná nekonkurenceschopnost českých výrobků oproti produktům v zemích EU a nutnost zastavení výroby společnosti.

Základem pro výrobu mlékárenských výrobků byly produkty českého zemědělství, toto se však potýkalo s identickými problémy jako mnou popisovaná společnost. Domnívám se, že Česká republika nedokázala pro sebe prosadit dostatek výhod na rozdíl od jiných členských států. Společnosti neprospěla ani dotační politika EU a kvóty stanovené pro jednotlivé zemědělské produkty a se stejným přístupem takto dopadnou i ostatní české zemědělské podniky, jejichž činnost bude končit neúspěchem. Zahraniční podniky dále

plánují, že pak odkoupí půdu levněji a znovu začnou hospodařit s plnými dotačními programy, které dostávají zemědělci v zemích EU.

Při rozhovoru s likvidátorem společnosti jsme došli ke stejnému závěru, a to, že od doby, kdy Česká republika vstoupila do EU, tak v podstatné míře na našem trhu převažují exportní výrobky z jiných evropských zemí. Nejbližší konkurence našeho státu se nachází v Polsku, které produkuje a dováží výrobky za nižší výrobní náklady a to se týká především mléčných produktů. Jak jsem uváděla výše, ČR je vázána ještě Přístupovou smlouvou, která stanovuje maximální kvótu pro mléčné výrobky a do roku 2008 to bylo 2 613 239 tun mléka ročně.

Ve zjišťování podstatných dopadů na zainteresovanou skupinu - zaměstnanci, se domnívám, že mezi hlavní patří konec jejich pracovní kariéry a možnost kariérního růstu, registrace na příslušný úřad práce, nutnost hledání nového zaměstnání a další mimoekonomické dopady.

Dále hlavní dopad týkající se věřitelů byl ten, že v důsledku odkoupení pohledávek od hlavního akcionáře společnosti byla dlužná částka nižší, než na kterou zněla její hodnota.

A dostáváme se k poslední zainteresované skupině – stát, u něj to znamenalo především vyšší výdaje v oblasti výplat státních podpor v nezaměstnanosti a při rekvalifikacích, povinnost odvodu zdravotního pojištění za registrovanou osobu na úřadu práce, administrativní náročnost, také zvýšení nezaměstnanosti v regionu a snížení odvodu finančních prostředků ze strany společnosti do státního rozpočtu.

Závěrem pouze dodávám, že ze zainteresovaných skupin s nejlepším výsledkem vyšli věřitelé společnosti, kteří byli plně uspokojeni hlavním akcionářem dotčeného subjektu, a.s v likvidaci. Veškerá stanoviska naleznete v mnou vypracovaných částech bakalářské práce a myslím si, že jsem splnila vytyčené cíle, které jsem si předsevzala. Ve fázi, ve které se dotčený subjekt nacházel, bylo poměrně složité již něco měnit, proto mé návrhy již společnost nevyužije.

POUŽITÁ LITERATURA

- **Zákony a vyhlášky**

- (1) RABAN, P. *Obchodní zákoník, právní úprava k l. 1. 2009.* 6. vyd. Praha: Nakladatelství Eurounion, 2009. 759 s. ISBN 978-80-7317-081-3.

- **Knihy (odborné publikace)**

- (2) DAVID, P. *Teorie daňové incidence s praktickou aplikací.* Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. 112 s. ISBN 978-80-7204-522-8.
- (3) KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování.* 6. vyd. Brno: Vysoké učení technické, 2001. 68 s. ISBN 80-214-1803-6.
- (4) PEŠTUKA, F. *Zrušení a zánik společnosti.* 1. vyd. Praha: Nakladatelství Eurounion, 2003. 227 s. ISBN 80-7317-018-3.
- (5) RADVAN, M. *Zdanění majetku v Evropě.* 1. vyd. Praha: Beckova edice právo a hospodářství. C.H. Beck, 2007. 396 s. ISBN 978-80-7179-563-6
- (6) ŘÍMALOVÁ, O. a kolektiv. *Kniha procesních vzorů ve věcech obchodního práva.* 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001. 572 s. ISBN 80-7179-376-0.
- (7) SYNEK, M. a kol. *Manažerská ekonomika.* 4. vyd. Praha: Nakladatelství Grada, 2007. 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
- (8) TOMKA, M. a kol. *Historie mlékárenství v Čechách a na Moravě.* 1. vyd. Praha: Nakladatelství MILPO, 1998. 279 s. ISBN 80-86098-07-9.

- **Internetové stránky**

- (9) BUSINESS-CENTER. Business server. 2009 [cit. 2009-09-10]. Dostupné na [www:http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/cast2h1d1.aspx](http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/cast2h1d1.aspx).
- (10) BUSINESSINFO.CZ. Oficiální portál pro podnikání a export. 2009 [cit. 2009-12-13]. Dostupné na [www: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zruseni-opu/1000818/46121/#b3>](http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zruseni-opu/1000818/46121/#b3).

- (11) CEED. Naučný server. 2009 [cit. 2009-09-18]. Dostupné na [www:](http://www.ceed.cz/podnikani/223_ukonceni-podnikani_OS.html)
http://www.ceed.cz/podnikani/223_ukonceni-podnikani_OS.html.
- (12) CZSO. Český statistický úřad. 2004 [cit. 2010-04-11]. Dostupné na [www:](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/cc68e1741b2bd446c1256e83004ab568/$FILE/zem042804analyza.doc)
[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/cc68e1741b2bd446c1256e83004ab568/\\$FILE/zem042804analyza.doc](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/1e01747a199f30f4c1256bd50038ab23/cc68e1741b2bd446c1256e83004ab568/$FILE/zem042804analyza.doc).
- (13) EPRAVO.CZ, Oficiální právní portál. 2009 [cit. 2009-09-18]. Dostupné na [www:](http://www.epravo.cz/top/clanky/zruseni-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-38446.html)
<http://www.epravo.cz/top/clanky/zruseni-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-38446.html>.
- (14) FINANCE.CZ. Online poradna. 2009 [cit. 2009-09-25]. Dostupné na [www:](http://poradna.finance.cz/pravo/35985-zruseni-spolecnosti-s-rucenim-omezenym/)
<http://poradna.finance.cz/pravo/35985-zruseni-spolecnosti-s-rucenim-omezenym/>.
- (15) FINANCE-MANAGEMENT.CZ. Středoevropské centrum pro finance a management. 2009 [cit. 2009-09-25]. Dostupné na [www:](http://www.financemanagement.cz/080vypisPojmu.php?X=Zruseni+likvidace+z+anik+spolecnosti&IdPojPass=37)
<<http://www.financemanagement.cz/080vypisPojmu.php?X=Zruseni+likvidace+z+anik+spolecnosti&IdPojPass=37>>.
- (16) HOSPODÁŘSKÁ KOMORA. Oficiální obchodní server. 2009 [cit. 2009-09-17]. Dostupné na [www:](http://www.komora.cz/hk-cr/zpravodajstvi/art_27836/ekonomicka-krize-presahne-az-do-roku-2010-mini-polovina-firem-dva-ze-tri-podniku-presto-povazuji-koncici-rok-za-uspesny.aspx)
<http://www.komora.cz/hk-cr/zpravodajstvi/art_27836/ekonomicka-krize-presahne-az-do-roku-2010-mini-polovina-firem-dva-ze-tri-podniku-presto-povazuji-koncici-rok-za-uspesny.aspx>.
- (17) MPSV. Ministerstvo práce a sociálních věcí. 2006 [cit. 2010-04-17]. Dostupné na [www:](http://www.mpsv.cz/cs/3817) <<http://www.mpsv.cz/cs/3817>>
- (18) NAVAJO. Otevřená encyklopedie. 2009 [cit. 2009-12-17]. Dostupné na [www:](http://libanon.navajo.cz/)
<<http://libanon.navajo.cz/>>
- (19) PODNIKATEL.CZ. Business server. 2009 [cit. 2009-09-10]. Dostupné na [www:](http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/pravni-formy-podnikani/) <<http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/pravni-formy-podnikani/>>
- (20) PODNIKATEL.CZ. Business server. 2009 [cit. 2009-09-10]. Dostupné na [www:](http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/osobni-spolecnosti/)
<http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/osobni-spolecnosti/>.
- (21) PODNIKATEL.CZ. Business server. 2009 [cit. 2009-09-17]. Dostupné na [www:](http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/kapitalove-spolecnosti/) <<http://www.podnikatel.cz/rozjezd/zacinajici-podnikatel/kapitalove-spolecnosti/>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Proces zániku společnosti.....	34
Obrázek 2: Sýr Feta Obrázek 3: Sýr Balkán	46

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Shrnutí právních forem podnikání	24
Tabulka 2: Formy ukončení činnosti společnosti.....	34
Tabulka 3: Počet ekonomicky aktivních MSP v sektoru zemědělství v letech 2002 – 2006.....	37
Tabulka 4: Počet zemědělských podniků v ČR před a po vstupu do EU.....	38
Tabulka 5: Počet zemědělských podniků v ČR do konce roku 2004.....	39
Tabulka 6: Zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních forem, podle krajů v roce 2008	40
Tabulka 7: Index důvěryhodnosti české podniku.....	47
Tabulka 8: Stručná tabulka hlavních důvodů vstupu společnosti do likvidace	51
Tabulka 9: Vybrané hodnoty zemědělství v ČR od roku 1991 do roku 2006.....	53
Tabulka 10: Porovnání průměrných spotřebitelských cen, cen zemědělských výrobců a průmyslových výrobců u vybraných druhů v roce 2004 v Kč	54
Tabulka 11: Průměrné ceny zemědělských výrobců mléka Q tř. j. podle krajů v Kč.....	55
Tabulka 12: Výdaje na dávky státní sociální podpory	59

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Počet ekonomicky aktivních MSP v sektoru zemědělství v letech 2002 – 2006.....	38
Graf 2: Počet zemědělských podniků v ČR před a po vstupu do EU	39
Graf 3: Počet zemědělských podniků v ČR do konce roku 2004	39
Graf 4: Obchodní společnosti.....	41

Graf 5: Soukromí podnikatelé podle živnostenského zákona	41
Graf 6: Samostatně hospodařící rolníci a zemědělci.....	42
Graf 7: Soukromí podnikatelé podle jiného než živnostenského zákona	42
Graf 8: Zahraniční osoby	43
Graf 9: Vybrané hodnoty zemědělství v ČR od roku 1991 do roku 2006	53
Graf 10: Porovnání průměrných cen vybraných druhů u jednotlivých výrobců v roce 2004.....	54
Graf 11: Průměrné ceny zemědělských výrobců mléka podle krajů v Kč za období 05/2004 - 12/2004	55
Graf 12: Výdaje na dávky státní sociální podpory v letech 2004 – 2008	60